

panorama wałbrzyska

www.walbrzych.naszemiasto.pl

Nr 43

JUBILEUSZ HUFCA ZHP
OD 80 LAT
ZNAKOMICIE
PRZYGOTOWUJĄ
MŁODZIEŻ
DO WEJŚCIA
W DOROSŁE
ŻYCIE
str. 3

FOT. ADRIANNA SZURMAN

SKOLNICTWO WYŻSZE

Mają kliniki. U nas, nie we Wrocławiu!

Przyszli lekarze edukują się praktycznie w wałbrzyskim szpitalu. To studenci tutejszej filii Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu.
str. 6

FOT. SPECJALISTYCZNY SZPITAL W WAŁBRZYCHU

Z początkiem października w Specjalistycznym Szpitalu im. dr Alfreda Sokołowskiego w Wałbrzychu zaczęli pojawiać się studenci wałbrzyskiej filii

Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu.

Filię tej renomowanej uczelni otwarto w Wałbrzychu w 2023 roku.

Zainteresowanie studiowaniem w mieście pod Chełmcem jest ogromne. Dość powiedzieć, że w ostatnim naborze było blisko 40 chętnych na jedno

miejsce. Poziom nauczania jest bardzo wysoki. W praktyce studenci kierunku lekarskiego edukują się w wałbrzyskim szpitalu już w pięciu klinikach,

które w utworzono na bazie oddziałów szpitalnych. Decyzję o uruchomieniu klinik podjął Senat UMW w czerwcu tego roku. ©

ZARZUTY

Wieża w Łagiewnikach czeka na otwarcie. Czy inspektor budowlany zażądał łapówki? str. 4

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Poznaliśmy laureatów XI edycji plebiscytu Gwiazdy Biznesu. Są wśród nich... same asy! str. 7

ZABYTEK

Czy zamek Książ znajdzie się na światowej liście UNESCO? O naszym Pomniku Historii będą pisali najwybitniejsi historycy str. 9

Nr ISSN 2082-8446
Nr indeksu 272663

Mateusz
Pojnar

Nie uciekniesz przed „Last Christmas”

W sklepach już we wrześniu pojawiły się bożonarodzeniowe ozdoby. Na razie rzecz jasna obok zniczy. Zameldowały się roześmiane figurki mikołajów, kolorowe choinki, bałwany jak żywe czy mikołajowe domki z reniferami.

- To trochę przesada - skwitował pan Dariusz. - Ledwo skończyły się wakacje, a już mamy przygotowywać się do grudnia?

Tak, panie Darku! A 27 grudnia zaczną nas w sklepach przygotowywać do Wielkanocy. Mądrzy ludzie określili to kiedyś komercjalizacją świąt.

Gdy przysiadłem do pisania tego felietonu, akurat w telewizji na jednym z kanałów leciał film „Świąteczna podróż”. Ponoć komedia romantyczna. Trzy godziny później po rodzinnym obiedzie ponownie włączyłem telewizję, by poszukać jakiegoś meczu. I tak, zgadliście, trafiłem na kolejny bożonarodzeniowy film. Tym razem o „Basi samej w domu”. Zbieżność z tytułem filmu o bystrym chłopcu, który robi porządek z dwoma zbirami, przypadkowa. Na „Kevina...” zresztą też przyjdzie pora - pierwszy raz puszcza go pewnie w połowie listopada.

Dobra wiadomość jest taka, że w szaleństwie nakręcanym przez supermarkety uczestniczyć nie musimy, bo ozdoby świąteczne możemy kupić na początku grudnia, jak Bóg przykazał.

Jest też zła wiadomość: przed zapętlaną dosłownie wszędzie (od razu po Zaduszkach) piosenką „Last Christmas” uciec raczej nie zdołamy. Ale próbujmy, Siostry i Bracia. Bo ponawiane wciąż próby ucieczki przed paranojami tego świata również są drogą naszego żywota. ©@

WAŁBRZYCH

Przechodzili przez „zebry” w szkolnej sali

Publiczną Szkołę Podstawową nr 15 w Wałbrzychu odwiedzili miejscy strażnicy. Prowadzili z uczniami klas I-III zajęcia pod hasłem „Jestem bezpieczny”. Przypomnieli dzieciom zasady bezpiecznego zachowania na drodze, ale też w różnych sytuacjach w życiu codziennym.

Uczniowie najmłodszych klas dowiedzieli się sporo o służbie strażników. Jakie mają mundury, legitymacje i obowiązki, jak reagują w sytuacjach zagrożenia.

- Dzieci na wesoło ćwiczyły zasady bezpiecznego przechodzenia przez jezdnię. Strażnicy rozłożyli na podłodze matę, imitującą pasy, a uczniowie utrwalali właściwe zachowania. Przy okazji przypominali sobie znaczenie wybranych znaków drogowych - informują w PSP nr 15 w Wałbrzychu. PG

JUGOWICE

Rozmowy z dziećmi o bezpieczeństwie

Policjant z komisariatu w Głuszycy spotkał się w Szkole Podstawowej w Jugowicach z uczniami. Z młodszymi rozmawiał na temat bezpiecznej drogi do i ze szkoły, a ze starszymi o hejcie oraz odpowiedzialności prawnej nieletnich.

To drugie zagadnienie zostało wyjaśnione w rozmowie

na temat zagrożeń, płynących z internetu. Policjant wyjaśnił, czym jest hejt i cyberprzemoc, jak rozpoznać ich przejawy oraz gdzie szukać pomocy. Omówił także konsekwencje prawne w przypadku znieważania, gróźb czy udostępniania cudzych danych.

Paweł Gołębiowski

Znów zapłoną Lampiony Pamięci

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Lampiony Pamięci w Wałbrzychu wspomną podczas miejskich zaduszek osoby, które odeszły w ostatnich miesiącach. UM czeka na zgłoszenia.

Jak co roku Urząd Miasta w Wałbrzychu organizuje Lampiony Pamięci, czyli okolicznościowe spotkanie wałbrzyszan, podczas którego wspólnie są wspomniane osoby, które zmarły w ostatnim roku. Wspominani są nie tylko znani szerokiemu gronu mieszkańcy, ale również ci mniej popularni, którzy zostawili wyrwę w sercach bliskich i małych, lokalnych społeczności.

Będzie bardzo nastrojowo

Miejskie Zaduszki są organizowane 2 listopada przez Urząd Miasta w Wałbrzychu. Zaproszeni są wszyscy wałbrzyskanie, którzy chcą wspólnie wspomnieć mieszkańców, których już z nami nie ma. Spotkanie przy dźwiękach nastrojo-

wej, bluesowej muzyki na żywo zaplanowano na godz. 17.00 na placu Magistrackim.

- To wydarzenie pełne światła, muzyki i wzruszeń, podczas którego w szczególny sposób wspominamy wałbrzyszan, zmarłych w mijającym roku: zarówno osoby znane i zasłużone, jak też bliskich, których brak odczuwamy każdego dnia - mówi Karolina Usarek, rzeczniczka Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu.

Zgłoszenia mailowo do 28 października

Rzeczniczka zachęca wałbrzyszan do przesyłania zgłoszeń o osobach zmarłych, które wspólnie wspomnimy 2 listopada, a które odeszły między 1 listopada ub. roku a 28 października br.

Urząd Miasta w Wałbrzychu przyjmuje zgłoszenia do 28 października pod adresem: lampiony@um.walbrzych.pl. Prosi o przesyłanie: imienia i nazwiska zmarłej osoby, fotografii (najlepiej w dobrej jakości), a także krótkiego wspomnienia (maksymalnie trzy zdania). ©@

FOT. GMINA MIEROSZÓW

MIEROSZÓW

Pierwszaki zostały pasowane na ucznia

Październik to czas, kiedy w szkołach jest świętowany Dzień Nauczyciela, a pełnoprawnymi członkami szkolnej społeczności stają się pierwszoklasiści. Tradycyjne, uroczyste pasowanie na ucznia pierwszej klasy odbyło się też w Publicznej Szkole Podstawowej w Mieroszowie.

Elegancko ubrane, przejęte pierwszaki rozpoczęły uroczystość w sali gimnastycznej, prezentując w programie artystycznym swoje umiejętności recytatorskie, taneczne i wokalne. Goście, wśród których znalazło się

wielu najbliższych maluchów, byli zachwyceni.

Po występie przyszedł czas na ślubowanie. Uczniowie pierwszej klasy przyrzekli być dobrymi Polakami, godnie reprezentować swoją szkołę, swym zachowaniem i nauką sprawiać radość rodzicom i nauczycielom. Pasowania na ucznia „magicznym piórem” dokonała Katarzyna Tudry, dyrektorka szkoły. Później były prezenty, słodkie upominki, także od burmistrza Mieroszowa Andrzeja Lipińskiego i pracowników Urzędu Miejskiego. PG

FESTIWAL PO ZMROKU

FOT. PAWEŁ GOŁĘBIOWSKI

W wałbrzyskiej „Bibliotece pod Atlantami” przez cztery dni odbywał się Festiwal po Zmroku, który był drugą edycją Festiwalu na Końcu Świata. Tym razem była to edycja... wampirza. Gościli na niej miłośnicy grozy, fantastyki. Były prelekcje, panele dyskusyjne, projekcje filmów, sesje RPG, a także targi rękodzieła, osobliwości i sztuki gotyckiej. Oczywiście wszystko w mrocznym klimacie, choć z lekkim przymrużeniem oka. Kulminacyjnym punktem festiwalu była Parada Wampirów w wałbrzyskim Rynku. Barwny (z przewagą czerni) korowód wzbudzał spore zainteresowanie przechodniów. PG

JUBILEUSZ HUFIEC ZHP W WAŁBRZYCHU ŚWIĘTOWAŁ SWOJE 80-LECIE

Przygotowują młodzież do wejścia w dorosłość

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Z okazji 80-lecia Hufca ZHP w Wałbrzychu było w Starej Kopalni mnóstwo wzruszeń i wspomnień. Nie zabrakło też odznaczeń oraz wyróżnień.

Hufiec ZHP Ziemi Wałbrzyskiej im. hm. Alojzego Ciasnochy świętuje 80-lecie. To wyjątkowy jubileusz, z którym wiąże się wiele wzruszeń i wspomnień. Z tej okazji w Starej Kopalni zorganizowano wyjątkową galę, na którą zaproszono członków wałbrzyskiego hufca (harcerzy, instruktorów), ale także byłych komendantów i inne osoby, związane z harcerstwem w Wałbrzychu. To przyjaciele hufca. Całość była okraszona harcerskimi przyspiewkami i piosenkami, które nucili wszyscy zebrani goście, a także wspomnieniowymi zdjęciami.

Uroczystość odbyła się pod honorowym patronatem starosty wałbrzyskiego Leonarda Górskiego, który swoje pierwsze kroki w harcerstwie stawił w Boguszowie-Gorcach. Medalem Dolnośląskiego Orła Harcerskiego odznaczono: posłankę Sylwii Bielawską, Henryka Gołębiowskiego, Zygmunta Nowaczyka, burmistrza Boguszowa-Gorc Daniela Lubnińskiego oraz wiceprezesa wałbrzyskich wodociągów Tomasza Senyka.

- To niezwykle cenne wyróżnienie, które traktuję jako zobowiązanie do dalszego wspierania ruchu harcerskiego i młodzieży na Dolnym Śląsku - mówiła Sylwia Bielawska, która wspólnie z senator Agnieszką Kołacz-Leszczynską ufundowały dla wałbrzyskich harcerzy wycieczkę do Sejmu i Senatu RP (przejazd plus o-biad).

Senator Kołacz Leszczynska, wręczając kwiaty komendantce Katarzynie Gawron nie kryła wzruszenia, bo sama nadal jest harcerką.

Na galę zaproszono także wielu innych znamienitych gości, wśród nich znaleźli się wiceprezydent Wałbrzycha Anna Elżbieta Stec i poseł Robert Jagła.

Na scenie pojawili się także wałbrzyscy radni z przewodniczącym RM Krzysztofem Kalinowskim i panią wiceprezydent. To w związku z nadaniem wałbrzyskiemu hufcowi za-

Galę zorganizowano w Starej Kopalni. Była okraszona znanymi, harcerskimi piosenkami.

Sala Łańcuskowa była wypełniona po brzegi członkami ZHP - obecnymi i byłymi - ich bliskimi oraz sympatykami.

szczytnego tytułu Zasłużony dla Miasta Wałbrzycha. Warto dodać, że w mieście działa również Rada Przyjaciół Harcerzy. Byli również radni i pracownicy UM w Boguszowie-Gorcach oraz podległych mu jednostek, bez których harcerstwo w mieście pod Dzikowcem po prostu by nie istniało.

- Harcerstwo na Ziemi Wałbrzyskiej zaczęło się kształtować pięć miesięcy po zakończeniu II wojny światowej i ma nierozzerwalny z historią regionu.

Do harcerstwa garnie się dziś mnóstwo młodych ludzi. Więcej niż kadra instruktorska może przyjąć. W ideę wierzą też rodzice.

Wszystko zaczęło się, kiedy na Ziemi Odzyskane przybył druh Alojzy Ciasnocha, który od razu zaczął organizować pracę harcerską. 12 października 1945 roku w jego mieszkaniu przy ulicy Asnyka 2/1 odbyła się pierwsza zbiórka. A w listopadzie decyzją komendanta z Jeleniej Góry powołano w Wałbrzychu hufiec, którego pierwszym komendantem został właśnie druh Alojzy Ciasnocha - wspominała komendantka wałbrzyskiego hufca Katarzyna Gawron.

Za zaangażowanie i zgodę pokierowania hufcem, wzięcia odpowiedzialności za wałbrzyskich harcerzy podziękował jej Arkadiusz Rudolf, Komendant Chorągwi Dolnośląskiej ZHP. Podkreślił, że jest bardzo dumny z Hufca Ziemi Wałbrzyskiej.

I tego, w jaki sposób podjął się organizacji jubileuszu 80-lecia harcerstwa na Dolnym Śląsku.

- Świątujemy jako cała chorągiew. Jest tutaj zmotywowana kadra do działania. Zaznaczę, że na terenie całej chorągwi dolnośląskiej wałbrzyski hufiec jest wiodący. To organizacja pokoleniowa, bo dzisiaj gościmy nie tylko zuchy, harcerzy, ale przede wszystkim seniorów, instruktorów, którzy tworzyli tę chorągiew. Tutaj jest robione dobre harcerstwo - powiedział Arkadiusz Rudolf.

I dodał, iż do harcerstwa garnie się dziś mnóstwo młodych ludzi. Więcej niż kadra instruktorska może przyjąć. W ideę wierzą też rodzice. Bo harcerstwo ma w sobie metodę wychowawczą, która uczy radzenia sobie w trudnych sytuacjach poprzez zabawy, gry i inspirowanie.

- Ważna jest bliskość z innymi ludźmi, umiejętność delegowania zadań, wykonywania trudnych zadań w zespole. Przygotowujemy w ten sposób młodych ludzi do wejścia w świat, do bycia częścią czegoś większego, posiadania kompetencji, które zostają na całe życie. Możemy ich na początku nie rozumieć, ale z czasem w sytuacjach trudnych, kryzysowych to się sprawdza. Należy wspomnieć choćby niedawne wydarzenia: pandemię covid-19, wojnę w Ukrainie czy powódź - zaznaczył komendant Rudolf. ©

Szykują się bardzo nietypowe pochówki

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Kwatery „amerykańskie” i „leśne” na cmentarzu przy ul. Żeromskiego to przyszłość. Na razie budują tu kolumbarium.

Na cmentarzu komunalnym przy ul. Żeromskiego w Wałbrzychu trwa budowa kolumbarium. W przyszłości ta nekropolia ma być centralną w mieście.

Dominują urny

Na cmentarzu w wałbrzyskim Śródmieściu nie ma już praktycznie nowych miejsc na tzw. pochówki trumnowe, które do niedawna były najpopularniejsze. Takie są jeszcze możliwe tylko w nieopłaconych miejscach lub do istniejącego już rodzinnego grobowca. Odbywają się też pochówki urnowe. Te są obecnie coraz bardziej popularne, właściwie dominują.

- Kiedy jedenaście lat temu zaczynałem pracę, to pochówków trumnowych było około 95 procent, a urnowych tylko pięć. Teraz proporcje są odwrotne - mówi Sławek Kalinowski, kierownik wałbrzyskich cmentarzy komunalnych i Miejskiego Zakładu Pogrzebowego.

Dodaje, że w nekropolii przy ul. Moniuszki w kolumbarium z 36 niszami dawno nie ma już miejsc. Planowana jest budowa kolejnego. Na razie kolumbarium z 60 niszami powstaje

na cmentarzu przy ul. Żeromskiego. Będzie gotowe jeszcze w tym roku. Ten komunalny cmentarz będzie rozbudowywany i stanie się w Wałbrzychu centralnym. Są tam obecnie do zagospodarowania jeszcze cztery hektary wolnego terenu. W planie są też nowości. Nawet trochę niezwykłe.

- Planujemy utworzenie w przyszłości kwater amerykańskich i kwater leśnych - ujawnia Sławek Kalinowski.

Groby jak w filmie

Wyjaśnia, że te pierwsze, czyli „amerykańskie” charakteryzują się między innymi symetrycznym rozmieszczeniem grobów. Wszystkie nagrobki są płaskie, praktycznie identyczne. Takich kwater w naszym kraju jest niewiele, ale można je zobaczyć np. w amerykańskich filmach.

Jeszcze bardziej niezwykle wydają się kwatery „leśne”. To bardziej styl skandynawski.

- Mamy niewielki brzozywy las. Tam biodegradowalne urny byłyby umieszczone pod drzewami, a na drzewie przymocowywana tabliczka - wyjaśnia kierownik cmentarzy komunalnych w Wałbrzychu.

Dodaje, że w mieście mają pod zarządem jeszcze jeden cmentarz, przy ul. Cmentarnej, w dzielnicy Sobiecin. Tam jednak żadne zmiany nie są na razie planowane. Miejsca jest sporo, bo są tam chowani niemal wyłącznie mieszkańcy dzielnicy. ©

WAŁBRZYCH

Park Kościuszki pełen jesiennych uroków

Park im. Tadeusza Kościuszki w wałbrzyskiej dzielnicy Sobiecin jest najstarszy w mieście. Niewielki, do tego rzadko odwiedzany. A jednak warto się tam wybrać na spacer.

Teraz jest tam niezwykle malowniczo. Park w jesiennych barwach prezentuje się przepięknie. Drzewa, krzewy - m.in. kasztan jadalny - mają

cudne barwy. Do tego można skorzystać z placu zabaw i siłowni na świeżym powietrzu.

Park powstał w 1837 roku, po wydzieleniu fragmentu lasu. Zajmuje powierzchnię 5,42 ha. Prowadzi przez niego ul. Jordana, w sąsiedztwie znajduje się wałbrzyskie III LO, a przy jednej z alejek pomnik Mikołaja Kopernika. PG

Czy znany inspektor zażądał łapówki?

Adrianna Szurman
Łagiewniki, Wałbrzych

Kierownik z Wałbrzycha, znany inspektor budowlany, został zatrzymany w sprawie żądania łapówki. Nie przyznaje się do winy.

Sprawę nagłośniła Gazeta Wyborcza. Chodzi o remont przykościelnej wieży w Łagiewnikach (powiat dzierżoniowski) w parafii św. Józefa Oblubieńca.

Odbiór remontu wieży za łapówkę?

Prace były finansowane z dotacji na zabytki z budżetu państwa. Jacek K., były urzędnik wałbrzyskiego magistratu, a obecnie kierownik działu technicznego w miejskiej spółce Zamek Książ, miał zażądać łapówki w zamian za odebranie prac.

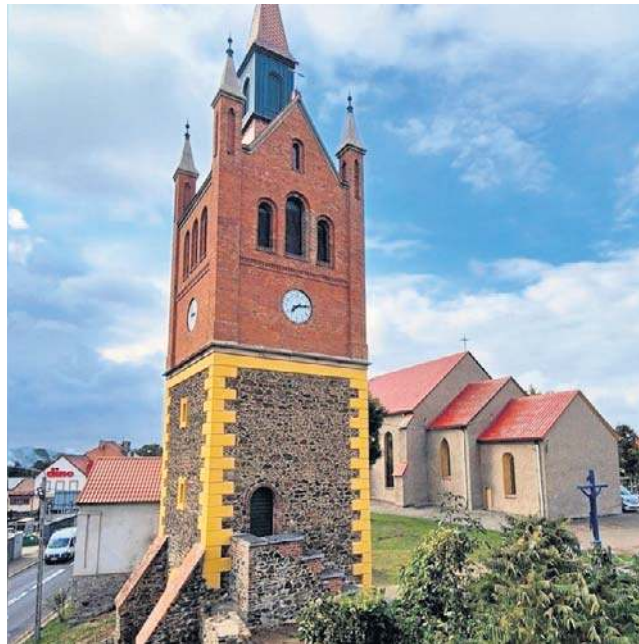
Jacek K. prowadzi firmę doradczą-usługową w zakresie budownictwa. W środowisku znany jest z tego, że posiada wszelkie uprawnienia, ma też wieloletnie doświadczenie w nadzorowaniu remontów zabytków na Dolnym Śląsku, jest też biegłym sądowym. To wła-

śnie jego parafia w Łagiewnikach zaangażowała do nadzoru nad remontem zabytkowej, przykościelnej wieży.

Sprawę prowadzi Prokuratura Okręgowa we Wrocławiu. Jak mówi portalowi wałbrzych.naszemiasto.pl prokurator Karolina Stocka-Mycek, materiały z tego postępowania są objęte tajemnicą. Przyznaje jednak, że prokuratura postawiła zarzuty dwóm osobom. Jedną z nich jest Jacek K. Podejrzane są o to, że w ramach prowadzenia nadzoru inwestorskiego nad remontem wieży, wspólnie i w porozumieniu zażądały od wykonawcy łapówki w kwocie 45 tys. zł w zamian za wydanie pozytywnej decyzji o wykonanych pracach, jednocześnie uzależniając ją od tych pieniędzy.

Artykuł 228 KK stanowi, że kto uzależnia wykonanie czynności służbowej od otrzymania korzyści majątkowej lub osobistej albo takiej korzyści żąda, podlega karze więzienia od roku do 10 lat.

Według nieoficjalnych ustaleń Gazety Wyborczej, dolnośląscy policjanci zatrzymali w tej sprawie 63-letnią kobietę-

Przykościelna wieża w Łagiewnikach czeka na otwarcie.

szefową firmy, która była podwykonawcą prac na wieży.

„Stało się to zaraz po przyjęciu przez nią łapówki, czyli wspomnianych 45 tys. zł. Zdaniem policji i prokuratury pieniądze, które wzięła, były przeznaczone dla Jacka K. (...) Wiemy, że to właściciel firmy,

od którego zażądano łapówki, poinformował o tym policję, a ta zaangażowała go do pomocy w operacji kontrolowanego wręczenia korzyści” - informuje GW.

I donosi, że podczas przesłuchania mieszkania Jacka K. policjanci zabezpieczyli dzien-

niky budowy, telefony komórkowe, komputery i 100-gramową sztabkę złota.

- Wobec podejrzanych zastosowano wolnościowe środki zapobiegawcze. Mają zakaz kontaktowania się ze sobą, dozór policji i poręczenie majątkowe - mówi nam prokurator Stocka-Mycek.

Jacek K. uchodzi za osobę wymagającą i krytyczną. Jego zatrzymanie zaskoczyło samorządowców i przedsiębiorców.

Na pytanie, czy będzie badać inne budowy, nadzorowane przez Jacka K., prokuratura odpowiada krótko: sprawa jest rozwojowa.

Jacek K. nadal będzie kierownikiem w Zamku Książ

Spółka Zamek Książ podkreśla, że żadne z zarzucanych nieprawidłowości nie dotyczą realizowanych przez nią inwestycji w zamku.

„Z informacji posiadanych przez spółkę wynika, że kierownik działu technicznego jest obecnie objęty postępowaniem, w ramach którego przedstawiono mu zarzuty - jednakże nie orzeczono wobec

niego zakazu wykonywania pracy ani innych środków ograniczających pełnienie obowiązków służbowych. Mając na uwadze wieloletni staż pracy pracownika i jego doświadczenie zawodowe oraz zasadę domniemania niewinności, zarząd spółki - w świetle aktualnego stanu faktycznego - nie znalazł podstaw do podjęcia decyzji o zawieszeniu go w obowiązkach służbowych ani ograniczenia współpracy. Zarząd spółki podkreśla, że tok sprawy będzie na bieżąco analizowany i monitorowany pod kątem ewentualnej konieczności podjęcia dalszych działań” - przekazuje nam Mateusz Myktyśzyn, rzecznik prasowy Zamku Książ.

Od sprawy zupełnie odcina się proboszcz parafii w Łagiewnikach. Kiedy dzwonił i pytamy o sprawę, zniecierpliwiony wzdycha. I podkreśla: - Proboszcz o niczym nie wiedział i nie wie, proszę to napisać.

Termin otwarcia odrestaurowanej wieży zegarowej, zaplanowany na 24 października został zmieniony. O nowym parafianie będą powiadomieni. ©

Znów pojawiło się u nas pole nadziei

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Kilkaset dzieci posadziło żonkile, które posłużą podczas kwesty na rzecz chorych z hospicjum.

Żonkile są symbolem nadziei, nieodłącznie kojarzonym z hospicjami i opieką paliatywną. W Wałbrzychu akcja ich sadzenia jest organizowana od lat.

Jak mówi dr Teresa Nowak, prezeska hospicjum, żonkile są symbolem nadziei, niesienia pomocy osobom najbardziej potrzebującym. Ludziom, którzy są w krytycznym stanie, dla których nie ma już dostępnych metod leczenia przyczynowego, a pozostaje leczenie objawowe.

- Chodzi o to, by młodzi, widząc dzieło swojej pracy, czyli rozkwitający kwiat z cebulki, którą własnoręcznie zasadzili zobaczyli też moc dobra. Pola nadziei to jest prolog naszej akcji, a epilogiem jest żonkilowa kwesta - mówi pani prezes.

Młodzi ludzie każdego roku bardzo chętnie angażują się w akcję. Jak mówi dr Nowak, chętnie wspierają też pacjen-

tów w codziennych sprawach jako wolontariusze. Wielu z nich najpierw przychodzi do placówki odwiedzić bliskich, a później już zostają i wspierają innych pacjentów. Czytają im książki, prasę, układają puzzle, spędzają czas, dodają otuchy.

Oddział stacjonarny hospicjum w Wałbrzychu liczy obecnie 20 łóżek. Potrzebujących jest jednak znacznie więcej. Pod opieką hospicjum domowego (czyli w domach pacjentów) znajduje się obecnie od 130 do 150 osób z miasta i powiatu wałbrzyskiego. ©

Uczniowie obsadzili żonkilkami kolejne pole nadziei.

Gość z Indonezji ma pomysł dla Victorii

Elżbieta Węgrzyn
Wałbrzych

Galeria Victoria świętuje 15-lecie. Był m.in. 35-kilogramowy tort. A my „przyłapałmy” na urodzinach placówki znanego komentatora. Co by w niej zmienił?

Sebastian Owczarski, czyli świdnicki przedsiębiorca, mieszkający od kilku lat w Indonezji i komentujący współczesne wydarzenia z kraju oraz ze świata odwiedził ponownie rodzinne strony. Nasi dziennikarze spotkali go w jubileuszowy wieczór w świętującej 15-lecie istnienia Galerii Victoria w Wałbrzychu.

Galeria Victoria ma już 15 lat

- Piętnaście lat działalności to dla nas ogromny powód do dumy. Cieszymy się, że przez ten czas Galeria Victoria stała się ważnym miejscem na mapie Wałbrzycha. Nie tylko jako centrum handlowe, ale również przestrzeń do spotkań i wydarzeń kulturalnych - mówi Grzegorz Samczuk, dyrektor CH Galeria Victoria.

Na swoje urodziny w sobotę, 18 października, największe centrum handlowe nie tylko w Wałbrzychu, ale też w całym subregionie przygotowało sporo atrakcji: m.in. ogromny, 35-kilogramowy tort o smaku „chrupiąca malina”, ale też konkursy z nagrodami, animacje i zabawy dla najmłodszych oraz koncert i spotkanie z Bryską, jedną z najpopularniejszych artystek sceny muzycznej młodego pokolenia.

Znany komentator „przyłapany” na urodzinach

Nasi reporterzy rozpoznali w tłumie gości, obecnych w rotundzie Galerii Victoria znanego z sieci komentatora politycznego. Świdnicki przedsiębiorca, znany m.in. jako „Politykier z YT” czy „Sebo” podczas sporadycznych wizyt w Polsce odwiedza rodzinne strony.

Pan Sebastian wspomina budowę i uruchomienie wałbrzyskiej galerii. Przez jej wielkość oraz skupiony tu asortyment traktuje ją jako regionalne centrum do załatwienia wielu spraw.

Sebastian Owczarski proponuje, by Galeria Victoria wzbogaciła się o skate-park i pole dla działań graffitiarzy.

Galeria Victoria - mimo upływu lat - wciąż czaruje odwiedzających rozmachem konstrukcji rotundy i ciekawymi rozwiązaniami technicznymi, w tym przeszklonymi elementami dachu. Jednak zarówno mieszkańcy, jak i sporadycznie odwiedzający obiekt - jak pan Sebastian - zastanawiają się, czy amfiteatr wokół niego jest wykorzystany optymalnie.

- Zawsze, gdy tu jestem zastanawiam się, dlaczego jest tu

tak pusto - komentuje Owczarski.

Cyfrowy twórca wspomina możliwe aktywności, które mogą sprawić, iż teren amfiteatru odżyje. Może rola skateparku i pola dla działań graffitiarzy nie wszystkich zadowoli, lecz właśnie taki pomysł mieszkańca regionu z urodzenia, a obecnie obywatela świata, patrzącego na region z perspektywy innej półkuli, na pewno warto przemysleć. ©

Pracownicy ZLK protestują. Chcą nadal zarządzać górskimi szlakami kolejowymi

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Pracownicy Zakładów Linii Kolejowych w Wałbrzychu protestują przeciwko zmianom, bo boją się zwolnień.

Jak mówi Grzegorz Macko, poseł PiS, decyzja Zarządu PKP Polskie Linie Kolejowe S. A. o włączeniu wałbrzyskiego Zakładu Linii Kolejowych (ZLK) do zakładu we Wrocławiu oznacza w praktyce jego likwidację. Ma to nastąpić 1 stycznia 2026 roku.

ZLK ma zostać zlikwidowany

Podobny los ma spotkać inne, małe jednostki w kraju, które mają zostać wcielone do większych ośrodków. Te plany wywołały falę protestów pracowników, parlamentarzystów, związkowców i władz miasta w kraju. Pracownicy boją się, że zostaną bez pracy.

- Nawet jeśli dostaniemy propozycję przejścia do zakładu we Wrocławiu, to nie wszyscy będą mogli tam dojeżdżać. Poza tym tu mamy swoje rodziny, życie. Wiemy też z doświadczenia, że zazwyczaj taka reorganizacja oznacza likwidację miejsc pracy. Przecież wiele naszych stanowisk się zdubluje. Możemy dostać propozy-

Protest pracowników Zakładu Linii Kolejowych w Wałbrzychu przeciwko likwidacji ZLK.

cję pracy np. w Zielonej Górze czy Poznaniu. Kto temu sprosta? - pytają zrozpaczeni.

Zaznaczają, że oburza ich forma informacji, którą otrzymali w tej sprawie. Najpierw dostali maile, a dopiero później zorganizowano spotkanie z załogą. Pracownicy mają zapewnienie, że wszyscy otrzymają propozycję pracy w nowej strukturze, chyba że wybiorą emeryturę.

Parlamentarzysta i radni, którzy 22 października protestowali przed ratuszem przeciw likwidacji Zakładu Linii Kolejowych w Wałbrzychu zaznaczają, że konsekwencje takiej decyzji będą dramatyczne.

- To tysiąc rodzin, które stracą środki. A to nie tylko te rodziny, ale i nasze miasto. Ci ludzie płacą u nas podatki, robią zakupy w naszym mieście, a więc wspierają lokalnych

przedsiębiorców. W czasach, kiedy mamy rosnące problemy z bezrobociem, pozwalanie sobie na zwolnienie ponad tysiąca osób w Wałbrzychu jest dla mnie przerażającą sytuacją. Wałbrzyskanie na drodze transformacji przechodzili wiele, pamiętają jeszcze, co im obiecywano, a co się okazało. Na każdej sesji walczyliśmy o płynność budżetu. Pozbawienie się wpływu z podatków, takiego

zakładu jak PKP, to skrajna nieodpowiedzialność - mówiła radna Katarzyna Fabicka.

Podkreślała, że to także zagrożenie dla pasażerów, bo chodzi o bezpieczeństwo kolei biegnących górskimi, dolnośląskimi szlakami.

- Te zakłady funkcjonują od lat i to z sukcesami. Kadra w Wałbrzychu dba o linie kolejowe od regionu jeleniogórskiego, przez Wałbrzych, po Kotlinę Kłodzką. To ostatnia kolejowa instytucja, której siedziba znajduje się w Wałbrzychu. Wszystkie inne zostały przeniesione, najczęściej do Wrocławia. Przez lata udało się bronić tego zakładu przed likwidacją. Tu mamy kompetentną, wykształconą kadre, która radzi sobie i zimą, i podczas klęsk żywiołowych. Ten zakład płaci podatki w Wałbrzychu, a po likwidacji będą one odprowadzane do Wrocławia - zaznaczał Grzegorz Macko, poseł PiS.

I dodał, że w ostatnich miesiącach zostały zlikwidowane zakłady Cargo w Jaworzynie Śląskiej, a teraz ten los ma spotkać Zakład Linii Kolejowych w Wałbrzychu.

Pracownicy z Wałbrzycha uczestniczyli też w proteście w Warszawie pod Ministerstwem Infrastruktury. Jak podkreślał Macko, ministerstwo nie wycofuje się ze swojej decyzji.

Samorządowcy będą apelowali do rządu

Wałbrzyscy radni chcą wystąpić do rządu z apelem o wstrzymanie likwidacji ZLK w Wałbrzychu. Projekt uchwały w tej sprawie trafi pod obrady na najbliższej sesji RM.

Jak zaznaczał radny Piotr Sosiński, to będzie apel ponad podziałami partyjnymi. Liczy, że cała wałbrzyska rada poprze pomysł.

- Od 1999 roku zmagamy się z likwidacją ważnych instytucji i przedsiębiorstw, a Wałbrzych z roku na rok traci na znaczeniu. Z silnego miasta wojewódzkiego stajemy się miastem powiatowym o znacznym powiatowym znaczeniu. Władze spółki PKP PLK mówią, że decyzja ma charakter biznesowy. Ale to spółka publiczna, która realizuje interes publiczny i o taki powinna zadbać. Są plany, że takich zakładów będzie tylko sześć, będą mieć spiętrzone zadania. Liczą się tylko wielkie miasta, kosztem małych ośrodków. Musimy zaprotestować, mamy jeszcze kilka miesięcy - podkreślał.

Zaznaczył, że nie chodzi tylko o miejsca pracy, ale także bezpieczeństwo podróży, wypadki, katastrofy i inne sytuacje kryzysowe. Załoga na miejscu może reagować szybko i sprawnie. ©

Pierwszaki złożyły przysięgę, starsi kadeci odebrali zasłużone awanse

Elżbieta Węgrzyn
Wałbrzych

W IV Liceum Ogólnokształcącym w Wałbrzychu zaprzysiężono uczniów pierwszych klas. Wręczono też awanse kadetom z klas mundurowych.

To już wałbrzyska tradycja, że IV Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi i Sportowymi im. Janusza Kusocińskiego w październikową sobotę zaprasza do siebie rodziców pierwszoklasistów oraz gości, by celebrować przyjęcie do szkolnej społeczności młodzieży z kolejnego rocznika. 18 października br. tak się właśnie stało. Nowa była tylko lokalizacja wydarzenia. Z uwagi na trwający w szkole remont hali sportowej, uroczystość odbyła się w Hali Wałbrzyskich Mistrzów przy ul. Wysokiego.

Wielu zacnych gości

Wzięli w niej udział: wałbrzyska parlamentarzystka, absolwentka szkoły, senatorka Agnieszka Kołacz-Leszczyńska, wiceprezydentka Wałbrzycha Anna Elźbiaciak-Stec, a także przedstawiciele Rady Miejskiej, w tym Małgorzata Wiłkomirska oraz absolwent szkoły Rafał Głapiński. Nie zawiadli też przedstawiciele lokalnych służb: z KMP, PSP w Wałbrzychu i Wojskowej Komendy Uzupełnień w Kłodzku, współpracujących z wałbrzyską szkołą na co dzień. Wśród gości byli też przedstawiciele wałbrzyskich klubów sportowych, wspierających lokalny oraz szkolny sport.

Dyrektor Agnieszka Wysowska podkreślała, jak ważna jest samodzielność i odwaga w działaniu, a także odpowiedzialność młodych ludzi w dokonywanych wyborach.

IV LO w Wałbrzychu oficjalnie przywitało w swoich progach 125 uczniów, w tym 90 klas mundurowych.

Senatorka Kołacz-Leszczyńska podkreślała, że absolwenci wspominają tę szkołę jako najlepszą, ale to sama młodzież

pracuje na to, by mieć później takie wspomnienia.

Wiceprezydentka Elźbiaciak-Stec przypomniała uczniom, że

szkoła jest nie tylko po to „bykuć”, ale też by żyć i cieszyć się. Miasto zaś robi wszystko, by IV LO miało dobre warunki do nauki. Mowa o trwającym remoncie hali sportowej i planowanym projektowaniu przyszłocznego boiska.

Awanse dla kadetów

Wałbrzyskie IV LO przyjęło ślubowanie uczniów pierwszych klas, by „Dbać o honor i dobre imię szkoły, w każdej sytuacji zachowywać się w sposób godny młodego Polaka, wypełniać rzetelnie wszystkie obowiązki ucznia, jakie nakłada szkoła. Wykorzystywać zdobywaną wiedzę i umiejętności dla własnego dobra i dla dobra Ojczyzny Rzeczypospolitej Polskiej”.

Przedstawiciele klas ślubowali na forum, a przewodniczący odebrali pamiątki ślubowania.

Przywitanium nowych uczniów towarzyszyły gratulacje dla wyróżniających się słuchaczy ze starszych klas. Awanse za osiągnięcia w nauce, wzorową postawę oraz zaangażowanie otrzymało 17 kadetów klas mundurowych (strażackiej, wojskowej i policyjnej): Igor Kula, Wojciech Drzyzga, Michalina Lech, Michał Kłamecki, Małwina Tomulik, Oliwia Żydek, Anna Bednarska, Wojciech Derkacz, Kacper Maciejek, Wojciech Wałęga, Jakub Domański, Zofia Kuś, Oliwier Łapiak, Diana Nakai, Agata Woźniak, Igor Ziębiński oraz Sandra Martynów.

Starszym kadetem można zostać, uzyskując średnią ocen 4,3 oraz bardzo dobre zachowanie. Z kolei nadkadetem zostaje się po uzyskaniu bardzo dobrych ocen za zachowanie oraz średniej ocen przynajmniej 4,75. ©

FOT. PAWEŁ GOŁĘBIOWSKI

Krajowa Wystawa Psów Myśliwskich pierwszy raz gościła w kompleksie Dworzysko w Szczawnie-Zdroju.

Podobało się pieskom, ale też ich właścicielom

Paweł Gołębiowski
Szczawno-Zdrój

Cudowne psiaki prezentowały się podczas wystawy psów myśliwskich w Dworzysku w Szczawnie-Zdroju.

Do kompleksu Dworzysko w Szczawnie-Zdroju zjechały 5 października dziesiątki psaków ze swoimi właścicielami. Po raz pierwszy odbyła się tu Krajowa Wystawa Psów Myśliwskich. Lokalizacja w pięknym miejscu w uzdrowisku okazała się przysłowiowym strzałem w dziesiątkę. W sumie zaprezentowało się 127 psów - dorosłe, czworonożne piękności, ale też małe szczeniaki - słodziaki.

Można było podziwiać wiele psich piękności. Do Dworzyska towarzysko przyjechali bowiem przedstawiciele różnych ras, nie tylko myśliwskich -

oczywiście ze swoimi właścicielami. Zdecydowanie przeважаły jednak pieski, które zaprezentowały się na wybiegu podczas wystawy, firmowanej przez Związek Kynologiczny w Polsce - Oddział w Wałbrzychu.

Były zwierzaki z całego kraju i trochę gości z zagranicy, zdecydowanie najwięcej z Czech. Nagradzano pieski w różnych kategoriach, a główną nagrodą dla zwycięzcy wystawy był voucher na pobyt dla dwóch osób ze swoim psem w hotelu w rezerwacji Dworzysko.

Co ciekawe, w restauracji Babinicz przygotowano specjalne menu dla psów. Wszyscy, którzy wybrali się na wystawę, spacer i obiad do Dworzyska ze swoimi pupilami mogli w ramach dostępności miejsc skorzystać z gastronomicznej oferty nie tylko dla siebie, ale również dla zwierzaków.©©

Studenci wałbrzyskiej filii UMW edukują się w pięciu klinikach

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Przyszli lekarze edukują się w wałbrzyskim szpitalu. To studenci tutejszej filii Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu.

Z początkiem października w Specjalistycznym Szpitalu im. dr Alfreda Sokołowskiego w Wałbrzychu zaczęli pojawiać się studenci wałbrzyskiej filii Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu. Ruszyły zajęcia dydaktyczne.

Filię tej renomowanej uczelni otwarto w Wałbrzychu w 2023 roku. Zainteresowanie studiowaniem w mieście pod Chełmcem jest ogromne. Dość powiedzieć, że w ostatnim naborze było blisko 40 chętnych na jedno miejsce. Poziom nauczania jest bardzo wysoki. W praktyce studenci kierunku lekarskiego edukują się w wałbrzyskim szpitalu już w pięciu klinikach, które w utworzono na bazie oddziałów szpitalnych. Decyzję o uruchomieniu klinik podjął Senat UMW w czerwcu tego roku.

Jednostki kliniczne uniwersytetu w szpitalu im. Sokołowskiego prowadzi: dr Magdalena Panek-Jeziorna - Klinika Medycyny Ogólnej; dr Paweł Pyka - Klinika Chirurgii; prof. Aleksandra Butrym - Klinika Hemato-

FOT. SPECJALISTYCZNY SZPITAL W WAŁBRZYCHU

Z początkiem października rozpoczęły się zajęcia dydaktyczne dla studentów filii UMW.

logii i Onkologii; dr Waldemar Gołębiowski - Klinika Pediatrii. Funkcjonuje również Klinika Chirurgii Twarzowo-Szczękowej, którą opiekuje się koordynator klinik lek. med. Krzysztof Chmielak.

13 października grupa studentek asystowała w Zakładzie

Studenci kierunku lekarskiego na trzecim roku odbywają w naszym szpitalu zajęcia kliniczne przez trzy dni w tygodniu. I chwają je!

Endoskopii Zabiegowej przy skomplikowanej gastrokopii i poznawała zasady pracy endoskopu. Panie uczyły się też manewrować urządzeniem.

Przyszłe lekarki, uczestniczące w zajęciach z propedeutyki chorób wewnętrznych oraz w fakultecie z endoskopii pod kierunkiem dr Magdaleny Panek-Jeziornej uważają zajęcia w naszym szpitalu za wyjątkowo atrakcyjne.

- Personel medyczny jest bardzo zaangażowany i chętnie poświęca nam czas. Czujemy się zaopiekowani i widzimy, że lekarze naprawdę chcą nas cze-

gość nauczyć. Chętnie udzielają odpowiedzi na nasze pytania - podkreśla Hanna Broś z Krakowa.

Szczególnie interesują ją zagadnienia chorób wewnętrznych.

- Miło przyjmują nas również pacjenci. Nie ma takiego: „O jejku, znowu studenci!” - zwraca z kolei uwagę Sofiya Ishchak z Ustki, którą pasjonuje chirurgia.

Studenci kierunku lekarskiego na trzecim roku odbywają w naszym szpitalu zajęcia kliniczne przez trzy dni w tygodniu.©©

Za elektrościami mieszkańcy otrzymali sadzonki wrzosów

Elżbieta Węgrzyn
Wałbrzych

Piękne, jesienne sadzonki wrzosów odebrali za elektrościami. Nasza akcja z Auchan w Wałbrzychu cieszyła się wielką popularnością.

Czterysta sadzonek wrzosów czekało 18 października na odwiedzających centrum handlowe Auchan w Wałbrzychu. Pierwsi zainteresowani zgłosili się już od poranka do wczesnego popołudnia.

- Zawsze czekałam na taką akcję i zbierałam elektrościami, ale dotąd ją omijałam z braku szczegółowej wiedzy - mówiła pani Bogumiła z Wałbrzycha, pierwsza uczestniczka wałbrzyskiej edycji jesiennej akcji ekologicznej.

FOT. ELŻBIETA WĘGRZYN

Za elektrościami oferowaliśmy sadzonki wrzosów.

Pierwszej zdobywczyni wrzosów wtórowała pani Krystyna z Podzamcza, która pragnęła podczas zakupów zdobyć też kwiaty na balkon. Udało jej się to dzięki naszej akcji.

Takich zdobywców mamy coraz więcej. To ludzie, którzy zbierają elektrościami i pragną je oddać na ekologiczny cel. Podczas naszych cyklicznych akcji mamy dla Was rośliny wiosenne, sadzonki drzew i sadzonki jesienne. Jak teraz, kiedy oferowaliśmy wrzosy w trzech pięknych kolorach - białym, różowym i fioletowym.

Jaki były zasady akcji? Jedną osobą, dostarczając elektrościami mogła otrzymać maksymalnie trzy sadzonki. Wydawaliśmy je za: drobne elektroodpady (kable, baterie, tonery), tzw. małe AGD (tostery, suszarki, miksery, czajniki), sprzęt elektroniczny (telefony, tablety, aparaty fotograficzne), a także duże urządzenia (pralki, lodówki, zmywarki). Odpady zostaną przetworzone.©©

Przyszła recepcja wałbrzyskiego szpitala zachwyci nowoczesnością

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Wiadomo już, jak będzie wyglądała nowa recepcja Specjalistycznego Szpitala im. dra Alfreda Sokołowskiego w Wałbrzychu.

Nowa recepcja i poczekalnia dla pacjentów będą się znajdowały w budynku, powstającym przy głównym gmachu szpitala, pomiędzy skrzydłami B i C. Obecnie obiekt jest jeszcze w trakcie budowy, ale jego otwarcie zaplanowano na koniec 2025 roku. Autorem projektu jest firma Architektura Wnętrz Agnieszka Hundert-Wawrzyniak.

- Pani Agnieszka tak zaplanowała nową recepcję, aby była spójna z dotychczasowym wyglądem głównych ciągów ko-

FOT. SPECJALISTYCZNY SZPITAL W WAŁBRZYCHU

Jest już wizualizacja nowej recepcji w wałbrzyskim szpitalu. Prawda, że prezentuje się imponująco?

munikacyjnych szpitala. Ma ona jednak nowoczesny wygląd, zgodny z najnowszymi trendami, panującymi w projektowaniu obiektów użyteczności publicznej - informują w wałbrzyskim szpitalu.

Dodają, że ekipa wykonawcza wejdzie do wnętrza nowej recepcji i poczekalni już za chwilę. Całkowita wartość projektu wynosi 78 038 271,04 zł. Uzyskano na niego 70 315 427,18 zł dofinansowania.©©

Poznaliśmy laureatów XI edycji dolnośląskiego plebiscytu Gwiazdy Biznesu. To są... same asy!

Adrianna Szurman
Region

Wałbrzyskie firmy i instytucje po raz kolejny sięgnęły gwiazd. Za nami XI plebiscyt, organizowany przez Fundusz Regionu Wałbrzyskiego.

Plebiscyt jest organizowany co roku przez Fundusz Regionu Wałbrzyskiego. To marka sama w sobie, ciesząca się poważaniem i zaufaniem dolnośląskiego biznesu.

XI dolnośląski plebiscyt Gwiazdy Biznesu

O „statuetki z gwiazdą” walczyły zarówno duże przedsiębiorstwa, które na co dzień funkcjonują nie tylko na miejscim gruncie, ale w całym województwie, kraju i na rynkach zagranicznych, jak też małe, lokalne firmy. Również te, które dopiero zaczynają działalność.

Wyróżnione zostały również instytucje, samorządy i osobowości regionu. W tym roku przyznano statuetki w dwóch nowych kategoriach: Startup Aglomeracji Wałbrzyskiej i Zielona Firma.

Fundusz w tym plebiscycie wyróżnia i nagradza firmy, które swoją pracą budują siłę dolnośląskiej gospodarki. O tym, kto zwycięży decydują przedstawiciele środowisk akademickich, samorządów, organizacji gospodarczych i instytucji finansowych. Zgłoszenia analizowała kapituła, której przewodniczył Artur Mazurkiewicz, prezes Związku Dolnośląscy Pracodawcy.

Triumfatorów poznaliśmy w Starej Kopalni w Wałbrzychu.

Zwycięzcami Gwiazd Biznesu 2025 w poszczególnych kategoriach zostali:

Za Gwiazdami Biznesu stoją ludzie, którzy łączą pasję, odpowiedzialność i odwagę.

● Mikro Firma: I miejsce - Grupa EK's Polska - Piotr Ek, II miejsce - Centrum Wsparcia sp. z o. o., III miejsce - SEK Anna Słowik Specjalistyczna Edukacja Kosmetologiczna.

● Mała i Średnia Firma: I miejsce - Libertador sp. z o. o.,

O „statuetki z gwiazdą” walczyły zarówno duże przedsiębiorstwa, jak też małe firmy. Również te, które dopiero zaczynają działalność.

ch i objętych nadzorem konserwatorskim, poprzez ich termomodernizację”. Prace już ruszyły.

Pierwszy, na początku września, był remont budynku przy ul. Matejki 1. To jeden z budynków Urzędu Miejskiego. Wałbrzyskanie załatwiają tam różne sprawy, między innymi wyrabiają karty parkingowe czy użytkownika PSZOK. Wcześniej była to siedziba zlikwidowanego Zarządu Dróg, Komunikacji i Utrzymania Miasta. W czasie remontu urzędnicy cały czas tam pracują.

II miejsce - TR Polska Rybczyński sp. k., III miejsce - Waldenburg Aluminium sp. z o. o., wyróżnienie - Topping Operator sp. z o. o.

● Podmiot Ekonomii Społecznej: I miejsce - Przedsiębiorstwo Społeczne „7NieBo” sp. z o. o., II miejsce - Dolnośląska Fundacja Rozwoju Młodzieży Cogito, III miejsce - Spółdzielnia Socjalna Zielony Zakątek.

● Biznes Odpowiedzialny Społecznie: I miejsce - Sonel S. A. Profesjonalne Przyrządy Pomiarowe, II miejsce - Centrum Pielęgnacyjno-Rehabilita-

cyjne Jantar-Med sp. z o. o., III miejsce - DZT Service sp. z o. o.

● Instytucja: I miejsce - Klaster Edukacyjny Invest in Edu, wyróżnienie - Wałbrzyski Klaster Energetyczny.

● Samorząd Przyjazny Biznesowi: I miejsce - miasto Jelenia Góra, II miejsce - gmina Kobierzyce, III miejsce - gmina i miasto Lwówek Śląski oraz gmina Polkowice.

● Startup Aglomeracji Wałbrzyskiej: I miejsce - Bistro „Na Wałku”, II miejsce - FL Academy Anna Wątor, III miejsce - May Hair Style Maja Kaik Cisa-

kowska, wyróżnienie - Jump 4 Fun Łukasz Michnicki.

● Zielona Firma: I miejsce - Promet-Plast s. c. Elżbieta Jeżewska i Andrzej Jeżewski, II miejsce - Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Świdnica sp. z o. o., III miejsce - MZUK Wałbrzych sp. z o. o.

● Osobowością roku został Tadeusz Ratajczyk, właściciel i prezes firmy Enitra.

Za firmami stoją konkretni ludzie

Do tegorocznego konkursu napłynęło 67 zgłoszeń. Jak podkreśla Robert Jagła, prezes zarządu Funduszu Regionu Wałbrzyskiego i pomysłodawca plebiscytu, Gwiazdy Biznesu to nie tylko prestiż i statuetki, ale przede wszystkim ludzie, którzy łączą pasję, odpowiedzialność i odwagę.

Prezesa FRW szczególnie cieszy, że wśród tegorocznych zgłoszeń jest tak dużo świeżych pomysłów, startupów i inicjatyw społecznych.

- Bez przedsiębiorców byśmy nie funkcjonowali, a przedsiębiorcy bez otoczenia, jakim są także samorządy - zaznacza.

Paweł Łapacz, prezes Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu podkreśla, że w tym roku Fundusz jest jednym z mecenasów plebiscytu. Zaznacza, że nowoczesny biznes to odpowiedzialność wobec ludzi i środowiska, a ekologia i zysk mogą iść w parze. Jak mówi, nowa kategoria „Zielona Firma” została stworzona po to, by wyróżnić przedsiębiorstwa, które faktycznie wpływają na poprawę jakości środowiska. Ta nagroda to także zachęta, by tą drogą poszły inne firmy.

Prezesa FRW szczególnie cieszy, że wśród tegorocznych zgłoszeń jest tak dużo świeżych pomysłów, startupów i inicjatyw społecznych.

©

Prezydent Wałbrzyska Roman Szełemej, który wręczał nagrodę dla startupów docenia, że nowe firmy nadają tempo zmian i pokazują, iż to właśnie w naszym regionie warto inwestować. Prezydentka Świdnicy Beata Słaniewska, patronka honorowa przyznaje, że biznes i samorząd muszą iść w parze. - Jesteście naszym dopełnieniem i wsparciem - mówi.

Wiesław Witkowski, prezes wałbrzyskiej Koksowni podkreśla, że to w małych i średnich przedsiębiorstwach rodzą się najodważniejsze pomysły. I należy wspierać te firmy.

Muzyczną gwiazdą wieczoru była Agnes Violin, która oczarowała publiczność grą na skrzypcach, nadając klasycznym utworom nowoczesne brzmienie.

Oni decydowali o wynikach plebiscytu

O przyznaniu tegorocznych Gwiazd Biznesu zadecydowała kapituła w składzie:

Artur Mazurkiewicz - przewodniczący, Robert Jagła, Zdzisława Leszczyńska-Chruścik, Adrian Romańczak, Paweł Gancarz, Anna Żabska, Roman Szełemej, Beata Moskal-Słaniewska, Zbigniew Kaczorowski, Paweł Łapacz, dr hab. Dorota Teneta, Grzegorz Górski, Ryszard Sobański, Wiesław Witkowski i Artur Torbus.

Wszyscy wymienieni są przedstawicielami lokalnego biznesu, nauki, samorządu oraz instytucji finansowych. Ludźmi, którzy rozumieją biznes i trudności, jakie muszą pokonać pracodawcy, tworząc firmy odpowiedzialne społecznie, dla których chce się i warto pracować. Te firmy to to z kolei gospodarza siła regionu.

©

Osiem zabytkowych gmachów odzyska blask

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Ruszyła termomodernizacja ośmiu zabytkowych budynków w Wałbrzychu. Wszyscy dobrze je znamy.

W najbliższym czasie w Wałbrzychu blask odzyska osiem zabytkowych budynków. W mieście udało się zdobyć dofinansowanie projektu, nazwanego „Poprawa efektywności energetycznej ośmiu budynków infrastruktury publicznej, zlokalizowanych w Wałbrzychu

- Termomodernizacja takich zabytkowych obiektów nie jest łatwa, bo nie można na przykład okładać ich styropianem. Nie można też wymieniać starych, żeliwnych kaloryferów. Obostrzeń jest sporo. Wszystko to wiąże się ze sporymi wysiłkami projektowymi i dużymi wydatkami - podkreślał niedawno prezydent Wałbrzyska Roman Szełemej.

Wartość całego rozpoczętego projektu to 25 648 469,53 złotych. W tym dofinansowanie z Funduszy Europejskich wynosi 11 722 934,95 zł, a wkład

Budżetu Państwa - 2 512 057,49 zł.

Zakończenie wszystkich ośmiu remontów zaplanowano do końca 2026 roku. Wtedy po termomodernizacji będą już doskonale znane mieszkańcom gmachy: I Liceum Ogólnokształcącego przy ul. Paderewskiego 17, II Liceum Ogólnokształcącego przy Al. Wyzwolenia 34, budynki UM przy ulicach Matejki 1, Matejki 2, Matejki 3, Pl. Magistrackim 1 i Słowackiego 23A, a także Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej przy ul. Karkonoskiej 2. ©

W Wałbrzychu blask odzyska osiem zabytkowych budynków. To obiekty użyteczności publicznej, m.in. Ratusz.

Na hulajnodze wprost pod auto

14-latek wjechał na elektrycznej hulajnodze na przejście dla pieszych. Skończyło się potrąceniem przez samochód.

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Nastolatek wjechał na elektrycznej hulajnodze na przejście dla pieszych. Prosto pod nadjeżdżający samochód.

O tym, że jazda na elektrycznej hulajnodze może być niebezpieczna nie trzeba chyba nikogo przekonywać. Duża prędkość, pojazd mało stabilny. Jeszcze bardziej niebezpiecznie robi się, kiedy użytkownik hulajnogi łamie przepisy ruchu drogowego. Prawdopodobnie taka była przyczyna zdarzenia, do którego doszło we wtorek, 7 października, około godz. 18.30 na ul. Andersa w Wałbrzychu.

- Z ustaleń wałbrzyskich policjantów wynika, że 14-latek wjechał na oznakowane prze-

ście dla pieszych na elektrycznej hulajnodze, co jest zabronione, wprost pod nadjeżdżający samochód osobowy, prowadzony przez mieszkankę Boguszowa-Gorców - informują w wałbrzyskiej policji.

Na szczęście chłopakowi nic poważnego się nie stało. Funkcjonariusze sporządzili dokumentację procesową i będą prowadzili dalsze postępowanie w sprawie. Na razie wiadomo, że kobieta miała prawo jazdy, a nastolatek kartę rowerową i że oboje byli trzeźwi.

Policjanci przypominają, że dokumentem, stwierdzającym posiadanie uprawnienia do kierowania elektryczną hulajnogą jest karta rowerowa lub prawo jazdy kategorii AM, A1, B1 lub T - w przypadku osób, które nie ukończyły 18 lat. ©

KRÓTKO

GŁUSZYCA

Stypendia dla najzdolniejszych

W Głuszyca wręczono stypendia burmistrza najzdolniejszym i najbardziej pracowitym uczniom. Uehonorowano 37 młodych ludzi, tych którzy mieli najlepsze wyniki w nauce oraz szczególne osiągnięcia sportowe. Stypendia przyznano osobom, pochodzący z terenu gminy Głuszyca - tym uczęszczającym do tutejszych szkół, jak też młodzieży, która kontynuuje edukację poza gminą. Na uroczystości w sali Urzędu Miejskiego w Głuszyca zjawili się też rodzice stypendystów. Wszyscy byli dumni ze swych pociech. PG

MIEROSZÓW

Są wyniki - jest też finansowa nagroda

W Mieroszowie odbyła się miła uroczystość. W hali sportowej miejscowej Publicznej Szkoły Podstawowej wręczono 17 października stypendia burmistrza za wyniki w nauce. W tym roku wyróżniono nimi aż 42 uczniów szkół podstawowych z terenu gminy. Z rąk burmistrza Andrzeja Lipińskiego odebrali pamiątkowe certyfikaty, potwierdzające ich sukcesy i zaangażowanie. Podziękowania obecnym na spotkaniu rodzicom złożyli też: przewodnicząca Rady Miejskiej Mieroszowa Justyna Rogulska oraz radny Andrzej Morawski. Nie zabrakło również części artystycznej, przygotowanej przez samorząd uczniowski mierzowskiej szkoły. PG

WAŁBRZYCH

Szpital Przyjazny Wojsku

Specjalistyczny Szpital im. dra Alfreda Sokołowskiego w Wałbrzychu jest Szpitalem Przyjaznym Wojsku. Placówka właśnie dołączyła do 126 placówek medycznych z całej Polski, które należą do utworzonej sieci. Są w niej przedstawiciele struktur cywilnej służby zdrowia oraz organów administracji rządowej i samorządowej. Podpisanie porozumienia o dołączeniu do sieci ma charakter dobrowolny. Sygnatariusze składają jednak deklarację ścisłej współpracy i działania w ramach projektu, którego celem jest przede wszystkim wzmacnianie systemu bezpieczeństwa zdrowotnego Rzeczypospolitej Polskiej. PG

Zwierzęta, które trafiają do fundacji w Boguszowie-Gorcach, mają tak zwane dożywocie.

ZWIERZĘTA WAŁBRZYSZANKI CHCĄ POMÓC PANI JOANNIE

Raj dla zwierząt ma spore wydatki

Adrianna Szurman
Wałbrzych, Boguszów-Gorce

Wałbrzyszanki organizują zbiórkę dla psów, kotów, koni i kóz, znajdujących się pod opieką Fundacji Na Pomoc Zwierzętom w Boguszowie-Gorcach.

Fundacji Na Pomoc Zwierzętom w Boguszowie-Gorcach w zasadzie przedstawiać nie trzeba. Słyszeli o niej chyba wszyscy miłośnicy zwierząt z okolicy. To organizacja, ciesząca się zaufaniem mieszkańców. Działa na zasadzie hospicjum dla zwierząt. Starych, skrzywdzonych, schorowanych i niechcianych. Te, które tu trafiają, mają tak zwane dożywocie. Fundacja nie wydaje takich zwierząt do adopcji, bo ma złe doświadczenia.

- Nie chcemy, aby właściciele je usypiali. Wydajemy tylko zdrowe zwierzęta z interwencji, które nie przejawiają agresji lękowej. Nie narażamy ewentualnych adoptujących na ryzyko pogryzienia, a samych zwierząt na kolejny stres - mówi nam Joanna Sobina

z Fundacji na Pomoc Zwierzętom.

To ona każdego dnia dokarmia i oporządza zwierzęta. A jest ich ponad dwieście. - 108 psów, 46 kotów, reszta to konie, krowy, kozy, owce i barany - wylicza jednym tchem.

Pani Asia niesieniem pomocy dla skrzywdzonych zwierząt zajmuje się od 30 lat. Od 12 wspólnie z mężem i siostrą prowadzi fundację. Pomaga realnie, nie robi show w internecie, nie żyje ze zbiorów. A pieniądze, które przekazują ludzie, faktycznie są przekazywane na karmienie i leczenie zwierząt.

- Mój mąż pracuje, pracuje też współzałożycielka fundacji, moja siostra Karolina Madeła. Jest biotechnologiem, pracuje nad lekarstwami dla zwierząt. Ja zajmuję się oporządzeniem, karmieniem zwierząt

Teraz najbardziej potrzebna jest mokra karma dla psów i kotów, ręczniki papierowe i zwykłe, koce, płatki owsiane, środki czystości.

i zawożeniem ich do weterynarza - opowiada pani Asia.

Fundację każdego roku wspierają ludzie dobrej woli. Wśród nich Nikola i Wioletta Novotne z Wałbrzycha. Mama z córką organizują akcję Paka dla Zwierzątka.

- Prowadzimy butik z odzieżą Awinią na Podzamczu, przy ul. Hetmańskiej, koło paczkomatu. Mamy na zapleczu sporo wolnego miejsca, a ponieważ jesteśmy miłośnikami zwierząt, postanowiliśmy wspierać Fundację z Boguszowa-Gorców. Znamy panią Joannę. To kobieta o wielkim złotym sercu, która już dawno zrezygnowała z siebie na rzecz zwierząt - mówi Nikola Novotna.

Teraz najbardziej potrzebna jest mokra karma dla psów i kotów, ręczniki papierowe i zwykłe, koce, płatki owsiane, środki czystości.

- Potrzebujemy też siana, ale nie prosto z łąki, tylko suchego spod wiaty. Wilgotne nie nadaje się dla koni. Można też wpłacić pieniądze na nasze konto na belkę siana dla zwierząt - mówi pani Joanna. ©

Nieletni, a miał przy sobie „lewy” tytoń

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Kryminalni z Wałbrzycha namierzyli 14-latkę z nielegalną krajanką tytoniową i papierosami bez akcyzy.

Jak informuje Marcin Świeży z wałbrzyskiej policji, kryminalni ustalili, że mieszkający w Śródmieściu nastolatek może mieć nielegalne papierosy i krajankę tytoniową.

- Przed godziną 9.00 pojechali na ul. Mickiewicza, gdzie zatrzymali 14-latkę. Miał on nielegalny towar przy sobie i w miejscu zamieszkania. Tam policjanci zabezpieczyli blisko trzy kilogramy krajanki tytoniowej i ponad 600 sztuk papierosów o łącznej wartości blisko 4 tysięcy złotych - mówi policjant.

I wylicza, że kwota uszczuplenia należnego podatku akcyzowego na rzecz Skarbu Państwa, a także na rzecz znanej marki produkującej papierosy wyniosła ponad 4,5 tys. zł.

Nastoletni wałbrzyszanin odpowie przed sądem dla nieletnich za naruszenie przepisów, dotyczących przechowywania wyrobów akcyzowych bez ich uprzedniego opodatkowania i oznaczenia znakami akcyzy, a także posiadanie podrobionych produktów tytoniowych.

Mundurowi sprawdzają, jak wałbrzyszanin wszedł w posiadanie nielegalnych towarów. Wobec 14-latka za popełnione przez niego czyny karalne mogą być zastosowane środki wychowawcze, środek leczniczy oraz środek poprawczy. ©

ZABYTEK POWSTANĄ MONOGRAFIA I WYTYCZNE DLA UNESCO. RADA NAUKOWA ZAMKU KSIĄŻ ROZPOCZYNA PRACĘ

O naszym Pomniku Historii będą pisali najwybitniejsi dolnośląscy historycy

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Przy Zamku Książ w Wałbrzychu powstała jego Rada Naukowa. To zespół, w skład którego weszli wybitni naukowcy z Dolnego Śląska.

Rada Naukowa Zamku Książ ma już za sobą inauguracyjne spotkanie. Odbyło się 18 października. To dwa i pół miesiąca po tym, jak zamek został oficjalnie uznany za Pomnik Historii, czyli jeden z najważniejszych i najcenniejszych zabytków Polsce. Znalazienie się na tej prestiżowej liście było warunkiem koniecznym do rozpoczęcia starań o wpis na listę światowego dziedzictwa kulturalnego UNESCO.

Członkami utworzonej teraz rady nie są przypadkowe osoby. To naukowcy, pracujący na co dzień na najważniejszych dolnośląskich uczelniach, w placówkach muzealnych i naukowych. Każdy z nich od lat prowadzi badania naukowe nad wybranymi aspektami historii wałbrzyskiego zamku, jego otoczenia i zachodzącymi w nich przemianami.

W skład Rady Naukowej Zamku Książ weszli:

Dr Grzegorz Grajewski - historyk sztuki, kierownik wrocławskiego oddziału Narodowego Instytutu Dziedzictwa. Posiada wybitne osiągnięcia w dziedzinie badań i ochrony zabytków oraz dziedzictwa kulturowego. Z jego inicjatywy Hala Stulecia została wpisana przez UNESCO na Listę Światowego Dziedzictwa Kultury. Dr Grajewski zgodził się zostać redaktorem naczelnym powstającej monografii oraz będzie autorem jednego z artykułów na temat przemian w wystroju zamku w XIX i XX wieku.

Dr hab. Rafał Eysymontt - historyk sztuki, profesor Uniwersytetu Wrocławskiego, popularyzator wiedzy o urbanistyce i architekturze Dolnego Śląska. W jego wieloletnich badaniach nad zamkiem Książ wspiera go małżonka, również historyczka sztuki Danuta Eysymontt. W monografii zamierza opisać dzieje zamku w okresie późnośredniowiecznym i wczesnorenansowym.

Dr Beata Lejman - historyczka sztuki, kustosz dyplomowany w Muzeum Narodowym we Wrocławiu, znawczyni epoki baroku, promo-

Ci naukowcy mają doprowadzić do umieszczenia zamku Książ na liście UNESCO.

torka interdyscyplinarnego podejścia do nauki ze szczególnym uwzględnieniem nauk przyrodniczych. Autorka koncepcji i kuratorka wystawy Metamorfozy Zamku Książ oraz projektu Książ utracony, Książ ocalony. Zwieńczeniem wieloletniej opieki naukowej dr Lejman nad Książem było przygotowanie wniosku o wpisanie zamku i jego otoczenia na listę UNESCO. W monografii opracuje naukowo historię zamku w późnym renesansie, baroku i okresie romantycznym.

Dr inż. Justyna Jaworek-Jakubka - architektka krajobrazu, wykładowczyni i dydaktyczka na kierunku architektura krajobrazu Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu specjalizuje się w ochronie i konserwacji zabytkowych krajobrazów kulturowych i zieleni historycznej. W ramach międzynarodowego projektu badawczego, dotyczącego krajobrazu kulturowego wokół zamku Książ (2020-2024) analizowała wzajemne relacje między dziedzictwem przyrodniczym i kulturowym oraz ich znaczenie dla decyzji w obszarze zrównoważonego rozwoju. W ramach współpracy z zamkiem opracowała strategię rewaloryzacji dla tarasów ogrodowych

i parku przypałacowego. W monografii przedstawi wyniki swoich badań, w tym historię przekształceń upiękzonego krajobrazu naturalnego otoczenia zamku na przestrzeni epok.

Profesor Małgorzata Chorońska - architektka, profesor nauk technicznych, inżynier, nauczycielka akademicka Politechniki Wrocławskiej. Specjalizuje się w architekturze średniowiecza oraz historii architektury. Dzięki badaniom naukowym, które prowadziła wraz ze swoimi studentami w zamku Książ w latach 2022-2023, ponad wszelką wątpliwość udało jej się potwierdzić piastowską metrykę Książa (budowniczy książę Bolko I Surowy), co zakończyło wieloletnie spekulacje na temat faktycznego wieku zamku. W monografii przedstawi wyniki swoich badań w tym zakresie oraz przygotowuje i omówi modele nawarstwień architektonicznych zamku, zachodzących w poszczególnych epokach.

Profesor Agnieszka Gryglewska - architektka, profesor na wydziale architektury Politechniki Wrocławskiej. Specjalizuje się w historii architektury XIX i XX wieku i ochronie zabytków, a także w detalu archi-

tektonicznym. W monografii będzie autorką artykułu na temat XX-wiecznej przebudowy Książa, przeprowadzonej z inicjatywy księcia Hansa Heinricha XV von Hochberg-Pless i europejskich inspiracji, które służyły architektom, którzy nadali zamkowi jego obecny wygląd.

Dr Artur Boguszewicz - historyk mediewista Uniwersytetu Wrocławskiego, specjalizuje się w archeologii historycznej i antropologii średniowiecza, kastellologii (nauka o zamkach), a do jego zainteresowań naukowych należą kultura materialna średniowiecza i dworsko-rycerska. Jest badaczem i znawcą zamków piastowskich na południowym pograniczu księstwa jaworskiego, świdnickiego i ziebickiego do połowy XIV wieku. W monografii opíše najdawniejsze dzieje Książa, okres piastowski i czeski z uwzględnieniem historii Starego Książa.

Rada, powołana przez prezeskę zamku Dorotę Karolewską ma się zająć opracowaniem pierwszej naukowej monografii Książa.

Dr hab. Romuald M. Łuczynski - historyk, profesor i wykładowca na Uniwersytecie WSB Merito we Wrocławiu. Badacz dziejów Dolnego Śląska z wybitnymi osiągnięciami i wkładem w rozwój regionalnych badań historycznych. Znanca historii dolnośląskich rezydencji arystokratycznych i jej mieszkańców. Redaktor naczelnny wydawanego od 20 lat czasopisma „Sudety. Przyroda. Kultura. Historia”. W monografii przedstawi powojenne losy Książa, wędrówki mienia ruchomego oraz zmiany, jakie w nim następowały w okresie PRL.

Barbra Nowak-Obelinda - historyczka sztuki z wybitnymi osiągnięciami w dziedzinie badań i ochrony zabytków, wieloletnia dolnośląska wojewódzka konserwator zabytków, wcześniej kierowniczka wałbrzyskiego biura konserwatorskiego. Osobiście nadzorowała większość prac konserwatorskich i remontowych na terenie zamku Książ po 1989 roku. Jest autorką kart konserwatorskich i wpisów do rejestru zabytków licznych obiektów, znajdujących się w obszarze zamkowego kompleksu. W monografii opíše prace konserwatorskie i remontowe na terenie zamku i w jego otoczeniu w latach 1970-2000.

Dr hab. Dorota Sula - historyczka, wieloletnia pracowniczka Muzeum Gross-Rosen, mieszczącego się na terenie dawnego niemieckiego obozu koncentracyjnego w Rogoźnicy. Zajmuje się zagadnieniami i badaniami, związanymi z upowszechnianiem wiedzy o KL Gross Rosen i jego ofiarach. W monografii przedstawi artykuł na temat wojennych dziejów zamku Książ, włącznie go do projektu Riese ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonującego na terenie książańskiego parku w latach 1944-45 obozu AL Fuerstenstein.

Dr Małgorzata Babińska - dydaktyczka, profesor Akademii Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu. Jest planistą uczelni, która mieści się na terenie dawnej generalnej dyrekcji dób książąt Hochberg von Pless z Książa. Na jej terenie znajduje się także willa, w której w 1943 roku zmarła księżna Daisy. Dr Babińska jest autorką pierwszego projektu, zmierzającego do uratowania

tego historycznego budynku. W monografii przedstawi artykuł na temat najnowszej historii Książa, obejmujący okres od 1989 roku do współczesności.

Mateusz Mykityszyn - regionalista, autor i redaktor publikacji historycznych, specjalista ds. komunikacji i kontaktów międzynarodowych w zamku Książ. Założyciel, fundator i prezes zarządu Fundacji Księżnej Daisy von Pless z siedzibą na zamku. Pozyskał nieobecne wcześniej w obiegu naukowym osobiste archiwa (w tym ikonograficzne) członków rodziny książęcej Hochberg-Pless z Niemiec oraz rodziny nadwornego kucharza Louisa Hardouina z Kanady. Podczas prac nad monografią będzie pełnił funkcję redaktora pomocniczego oraz przedstawi artykuł na temat funkcjonowania dworu w Książu w latach 1891-1939 oraz europejskich i światowych koneksji i peregrynacji jego właścicieli, księżnej Daisy i księcia Hansa Heinricha XV.

Katarzyna Sielicka - archeolożka i konserwator zabytków, wykładowczyni akademicka na Uniwersytecie Wrocławskim - specjalność teoretyczne aspekty konserwacji zabytków. Jako kierowniczka działu muzealno-edukacyjnego w zamku Książ odpowiada m.in. za wystrój pomieszczeń i prace konserwatorskie. W kręgu jej zainteresowań jest profesjonalne poradnictwo dla właścicieli zabytkowych budynków, a jej publikacje na ten temat są dostrzegane i wyróżniane. W monografii przedstawi artykuł na temat prac remontowych, konserwatorskich i archeologicznych w zamku i jego otoczeniu po roku 2000. Będzie także pełniła funkcję redaktorki pomocniczej.

Do przygotowania artykułów na potrzeby monografii, ale bez formalnego zasiadania w radzie naukowej zostali ponadto zaproszeni: dr Robert Sobolewski (flora i fauna książańskiego parku), dr Magdalena Sakowska (Ma Fantaisie - leśna chatka księżnej Daisy jej historia i unicestwienie), filmoznawca Lech Moliński (zamek Książ w filmie i popkulturze) oraz dr Arkadiusz Kuzio-Podrucki (opracuje tablice genealogiczne właścicieli zamku w poszczególnych epokach).

©©

TURYSTYKA GÓRY SOWIE SĄ PEŁNE TAJEMNIC. TO CUDOWNE MIEJSCE NA ODPOCZYNEK OD ZGIEŁKU MIASTA. UWIER.

Urzekają pięknem fauny i flory, ale też s

Praktycznie wszystkie szczyty są odsłonięte i gwarantują turystom piękne widoki.

W Górach Sowich od lat jest prowadzona hodowla owiec. Trafiły tutaj z Podhala.

Góry Sowie są jednymi z najbardziej malowniczych w Polsce. Od przełęczy Woliborskiej aż po prz

Entuzjaści pieszych i rowerowych wędrówek mają do wyboru wiele wygodnych, urokliwych szlaków.

Najwyższym szczytem pasma jest Wielka Sowa (1015 m n.p.m.). Na jej szczycie znajduje się 25-metrowa wieża widokowa.

ZCIE NAM - TO ZACHWYCAJĄCE MIEJSCE!

swoją historią

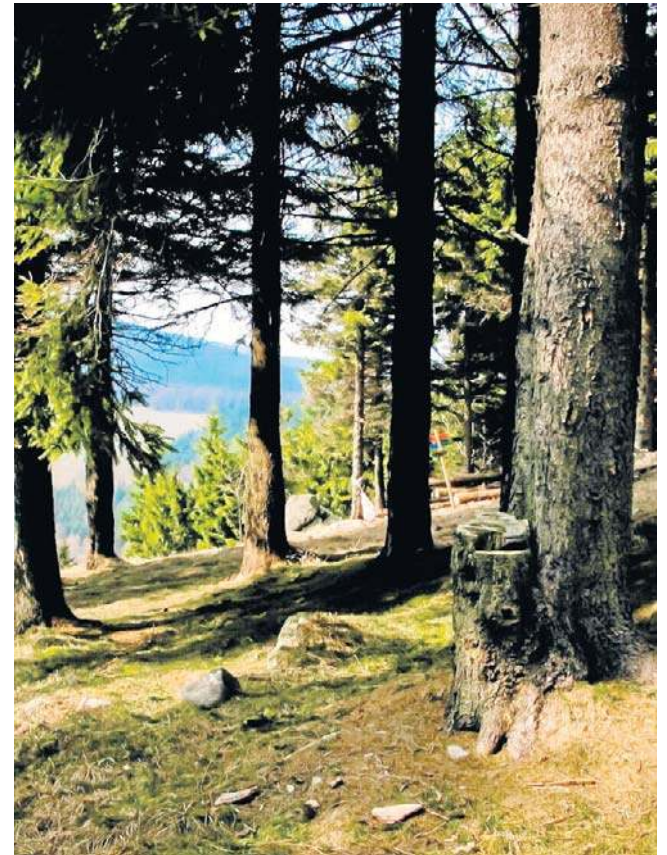
Łęczęc Walimską i Jedlinę-Zdrój rozpościera się park krajobrazowy.

Noworudzka kopalnia przypomina o przeszłości miasta, która była związana z wydobyciem węgla kamiennego.

Zamek Grodno jest jednym z najstarszych na Dolnym Śląsku. Pierwsza wzmianka o nim pojawia się w 1315 roku.

Góry Sowie to nie tylko wyznaczone szlaki do pieszych wędrówek, ale też mnóstwo urokliwych zakątków.

Wodę można tutaj pić prosto ze strumienia. Ułatwiają to korzyta, ustawione przez pracowników parku krajobrazowego.

We wnętrzach srebrnogórskiej twierdzy można podziwiać jej unikatowe uzbrojenie.

Górska twierdza Srebrna Góra jest największa w Europie. Nigdy nie została zdobyta.

TOP GUN Z 1920 ROKU: GWIAZDZISTA ESKADRA

Siedemnastu amerykańskich pilotów walczyło z biało-czerwonymi szachownicami w 7 eskadrze. Ściągnął ich Merian Cooper, który pisał, że nazwa żadnego innego kraju nie ma w sobie tyle romantyzmu, co słowo „Polska”.

Grzegorz Okoński

Cooper także miał zadeklarować marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu, że chciałby działać w Polsce tak, jak Kościuszko i Pułaski działali w jego kraju. Amerykańscy piloci mocno dali się we znaki rosyjskim żołnierzom w czasie wojny 1920 roku, a dzięki nim godło 7 Eskadry z kosami i rogatywką kościuszkowską malowane było później z dumą na słynnych myśliwcach, PZL P-11c, obrońcach wrześniego nieba w 1939 roku, Hawkerach Hurricane Dywizjonu 303 z czasu Bitwy o Anglię i współcześnie - na MiG-29.

Początki lotnictwa polskiego nie były łatwe, bo musiało ono oprzeć się wyłącznie na maszynach z zakupów z demobilu pierwszowojennego i zdobywanych, a pamiętających jeszcze walki i wojny światowej. Zakłady przemysłowe w Polsce były mocno zniszczone, nie było żadnych zasobów materiałowych, a w czasie walk z Niemcami, Ukraińcami i Rosjanami, nie było możliwości i czasu, by wyposażać w nowoczesny sprzęt formowane jednostki lotnicze. Nie można było też liczyć za bardzo na zakupy zagraniczne, bo oferowano nam nie tylko samoloty mocno zużyte, ale jeszcze w drodze do Polski transporty padały ofiarą aktów sabotażu. Jeszcze 21 czerwca 1941 roku dwujęzyczny tygodnik „Ogniwo Przyjaźni”, wydawany w Glasgow, pisał o samolotach tamtych czasów - „aparaty te bowiem, to szmelc wojenny, zbieranina najrozmaitszych rodzajów maszyn austriackich, niemieckich, włoskich, holenderskich, angielskich, francuskich, przeważnie typy przestarzałe, dawno wycofane z obiegu, remontowane niemal ślusarskim sposobem, częstokroć żmudnie składane z różnych, należących do wielu typów części składowych. Na tych samolotach, na których widok przedstawicieli misji alianckich w Polsce wpadał w zdumienie, lotnicy polscy wykonują niezwykle ofiarne zadania, przeprowadzają loty bojowe i wywiadowcze, bombardowania dworców kolejowych i skupisk armii rosyjskiej, a nawet stają się prekursorami nowoczesnego sposobu użycia lotnictwa jako broni szturmowej w natarciu na oddziały lądowe”...

W Polsce sformowano jednak kilka eskadr bojowych, które od razu brały udział w działaniach wojennych. Znamienny pisarz Janusz Meissner podsumował w „Albumie dziesięciolecia lot-

nictwa polskiego” w 1930 roku, że „szczególnie na froncie południowo-wschodnim, w walkach z hordami Budionnego, lotnictwo nasze oddało nieocenione usługi (...) W walkach tych śmierć lotniczą znalazło 120 lotników polskich i trzech oficerów Amerykanów z 7-ej Eskadry Lotniczej imienia Kościuszki, która walczyła pod dowództwem płk. G. Faunt le Roy’a”. Kim byli ci Amerykanie? Cofnijmy się do roku 1918, do 31 października...

Z poznaniakami o Lwów

Wówczas ukraińscy nacjonaliści opanowali na krótko Lwów, czemu sprzeciwili się stanowiący większość polscy mieszkańcy miasta. Doszło do walk o miasto, a następnie w innych miejscach Galicji. Amerykański Urząd Pomocy skierował z Warszawy do Lwowa transport z żywnością, prowadzony przez młodego, 25-letniego lotnika, kapitana Meriana Coldwella Coopera. Ten mąkę i żywność dowiózł, ale dopiero wtedy gdy - jak pisał - walczył wspólnie z batalionem Polaków z Poznania i po kilku dniach ciężkich walk przebił się do miasta. Cooper - w którego żyłach płynęła krew prapradziadka, pułkownika kawalerii Johna Coopera, który towarzyszył w 1779 roku Kazimierzowi Pułaskiemu, który wcześniej uczył go szermierki i który mógł też znać Tadeusza Kościuszkę - poczuł, że musi coś zrobić dla Polaków, w tak fatalnych warunkach bohatersko walczących o Lwów. Gdy udało się zapewnić regularne dostawy do Lwowa, Cooper zwolnił się ze służby w zaopatrzeniu i natychmiast poprosił o przydział do lotnictwa lub piechoty polskiej, walczącej z bolszewikami. Walka nie była dla niego nowością, bo w czasie I wojny światowej latał bojowo i został zestrzelony na bombowcu DH4. Lądował przymusowo płonącym samolotem za liniami niemieckimi - po czym pozostał mu blizny po oparzeniach na twarzy i rękach. Teraz zdeterminowany dotarł do samego Józefa Piłsudskiego, proponując, że natychmiast wystąpi z Sił Zbrojnych Stanów Zjednoczonych

rewskim i na bankiet z generałem Rozwadowskim i księciem Kazimierzem Lubomirskim. Prasa nazwała ich wówczas pilotami Eskadry Kościuszkowskiej, łącząc z historią polskiego ochotnika walczącego niegdyś o niepodległość Stanów Zjednoczonych. Serii ważnych spotkań dopełniła wizyta w Belwederze w Warszawie, gdzie przyjął ich Józef Piłsudski, który, choć nie przepadał za lotnictwem, obiecał, że postara się, by amerykańskich pilotów jak najszybciej włączono do czynnej jednostki lotniczej.

Amerykanie, do których już w Polsce dołączyli Edmund Pike Graves, instruktor akrobacji powietrznej i Elliott William Chess, kurier lotniczy, trafili 17 października 1919 roku do Lwowa, gdzie przydzielono ich do latającej na austriackich Albatrosach DIII (Oeffagach 253) 7. Eskadry. Jej dowódca, porucznik Ludomił Rayski przekazał dowództwo majorowi Fauntleroyowi, a sama eskadra zmieniła nazwę z 7-mej na Eskadrę Kościuszkowską. Oprócz dziesięciu Amerykanów znalazło się wówczas w niej sześciu polskich oficerów - Rayski, Zbigniew Orzechowski (nielatający adiutant), Władysław Konopka, Aleksander Seńkowski, Jerzy A. Weber i Ludwik A. Idzikowski. Eskadra zajęła lotnisko Lewandówka koło Lwowa.

Niestety 22 listopada, w czasie obchodów rocznicy wyzwolenia Lwowa, zginął pierwszy z ochotników, porucznik Graves: lotnicy przelecieli wówczas nad lwowianami w szyku w kształcie litery V, a następnie trzech z nich przeprowadziło krótki pokaz akrobacji -

rewskim i na bankiet z generałem Rozwadowskim i księciem Kazimierzem Lubomirskim. Prasa nazwała ich wówczas pilotami Eskadry Kościuszkowskiej, łącząc z historią polskiego ochotnika walczącego niegdyś o niepodległość Stanów Zjednoczonych. Serii ważnych spotkań dopełniła wizyta w Belwederze w Warszawie, gdzie przyjął ich Józef Piłsudski, który, choć nie przepadał za lotnictwem, obiecał, że postara się, by amerykańskich pilotów jak najszybciej włączono do czynnej jednostki lotniczej.

Amerykanie, do których już w Polsce dołączyli Edmund Pike Graves, instruktor akrobacji powietrznej i Elliott William Chess, kurier lotniczy, trafili 17 października 1919 roku do Lwowa, gdzie przydzielono ich do latającej na austriackich Albatrosach DIII (Oeffagach 253) 7. Eskadry. Jej dowódca, porucznik Ludomił Rayski przekazał dowództwo majorowi Fauntleroyowi, a sama eskadra zmieniła nazwę z 7-mej na Eskadrę Kościuszkowską. Oprócz dziesięciu Amerykanów znalazło się wówczas w niej sześciu polskich oficerów - Rayski, Zbigniew Orzechowski (nielatający adiutant), Władysław Konopka, Aleksander Seńkowski, Jerzy A. Weber i Ludwik A. Idzikowski. Eskadra zajęła lotnisko Lewandówka koło Lwowa.

Niestety 22 listopada, w czasie obchodów rocznicy wyzwolenia Lwowa, zginął pierwszy z ochotników, porucznik Graves: lotnicy przelecieli wówczas nad lwowianami w szyku w kształcie litery V, a następnie trzech z nich przeprowadziło krótki pokaz akrobacji -

Merian Cooper i odznaka, zaprojektowana przez niego

wtedy w samolocie Gravesa zламаło się skrzydło, a samolot wbił się w pałac Potockich, grzebiąc w swych szczątkach pilota. Miejsce Gravesa zajęli po kilku dniach porucznik Harmon Rorison, mający na koncie trzy zestrzelenia czasu wojny.

Gwiazdzista Eskadra

Jeszcze we Lwowie Kościuszkowska Eskadra otrzymała specjalne godło, które malowano na kadłubach jej myśliwców: wymyślił je porucznik Chess, szkicując na odwrocie menu hotelu George we Lwowie czerwono - białą - niebieską tarczę z trzynastoma gwiazdami i trzynastoma pasami, a także z rogatywką kościuszkowską i skrzyżowanymi kosami. I do tego właśnie godła nawiązała późniejsza nazwa „Gwiazdzistej Eskadry”...

Pierwsze zadanie eskadra dostała 28 stycznia 2020 roku, lecz nie miało ono bojowego charakteru - trzeba było dostarczyć ważne informacje do polskiej jednostki w Tamopolu, ponad sto

Cedric E. Fauntleroy, Merian C. Cooper, Edward Corsi, George M. Crawford, Kenneth O. Shrewsbury, Carl H. Clark, H.C. Rorison, E. Noble.

„...TOTEŻ BILI SIĘ WSZYSCY, JAK LWY,
W OBRONIE TEGO BOHATERSKIEGO
MIASTA” - MERIAN COOPER O WALKACH
O LWÓW Z BUDIONNYM, W 1920 ROKU.

malowana przez Chessa, malowana na kadłubach Albatrosów oraz Ansaldo Balilli Eskadry Kościuszkowskiej.

kilometrów na wschód od Lwowa. Nie był to jednak udany debiut - pechowo uszkodzono wówczas trzy samoloty!

Na pierwsze zadanie bojowe czekano do 10 kwietnia - wówczas pięć Albatrosów zaatakowało stanowisko dowodzenia i koncentrację wojsk rosyjskich w rejonie węzła kolejowego w Czudnowie, na wschód od Połonnego. Piloci z zadowoleniem ostrzelali zaskoczonych Rosjan a Rorison, jedyny, którego samolot miał przewoźniczy wyrzutnik bombowy, zrzucił 12-kilogramową bombę.

- Stacja była zawalona wojskiem - pisał Cooper. Ja skierowałem się ku furmankom z transportami, które naraz zaczęły się prędko rozjeżdżać. Otworzyłem ogień z obydwu moich kulomiotów i zacząłem prażyć w te furmanki z transportami. (...) Gdy wróciłem, zobaczyłem, że pociąg wyjeżdża ze stacji, a Rorison jedzie obok niego i praży z kulomiotów. Przyszedłem mu z pomocą - zacząłem prażyć w lokomotywę z kulomiotów, aby sprzątnąć maszynistów, a następnie puściłem się wzdłuż pociągu i prażyłem w okna wagonów. Ilu ich tam padło, nie wiem...

Lotnicy Eskadry polowali później na stacje kolejowe (w Berdyczowie skutecznie ostrzelali pociąg pancerny) i na oddziały kawalerii. Nie było to bezpieczne, bo Rosjanie szybko nauczyli się ustawiać karabiny maszynowe i armaty do strzelań przeciwlotniczych, a nawet prowokowali ataki na wystawionych na wabia jeźdźców, w pobliżu ukrytych stanowisk przeciwlotniczych.

W jednej z takich potyczek zginął kapitan Kelly - 14 sierpnia wraz z porucznikiem Rayskim atakowali kolumnę jeźdźców, licząc - jak oceniali - 1500 ludzi. Merian Cooper pisał, że - „pomimo, że grali nieprzyjaciela i za-

atakowali nieprzyjaciela z kulomiotów i kilka bomb nań rzucili robiąc poważne luki w szeregach, nieprzyjaciel nie schodził z pola i coraz celniejszymi strzałami odpowiadał na atak”. Następnego dnia Kelly ponownie poleciał - wraz z pilotem z 21. eskadry, dwumiejscowym samolotem: gdy w taki sam sposób atakowali z lotu koszącego kawalerię rosyjską, zostali trafieni i zestrzeleni. Obaj lotnicy zginęli.

Tego samego dnia eskadra straciła także kapitana Ciecierskiego, który został zestrzelony, jednak zdołał przymusowo wylądować i dostał się do niewoli. Tam zbity, pędzony po przytroczeniu do konia, zdołał po jakimś czasie zbiec i dopiero po kilku miesiącach, obdarty i zarośnięty, wrócił do eskadry. Major Fauntleroy również przeżył niebezpieczną przygodę, gdy 16 lipca nad drogą Łuck - Limanów zaatakował oddział kozaków. Otrzymał silny ogień z ziemi, a pociski przedziurawiły zbiornik paliwa. Dowódca przełączył szybko zasilanie na zbiornik zapasowy i tak na postrzelanym samolocie dociągnął do polskich linii. Dwa dni później porucznik Crowford także oberwał w zbiornik paliwa, lecz nie mógł przełączyć na zapasowy - lądował więc przed zaskoczonymi kozakami. Udało mu się - leciał pod wiatr i w chwili trafienia był na wysokości może 75 metrów - i wyskoczył z kabiny, chcąc uciekać do pobliskiego lasu. Jeźdźcy jednak szybko ruszyli do niego i tylko pomoc ze strony nadlatującego kapitana Corsiego uratowała. Crowford wrócił do samolotu, udało mu się uruchomić silnik, przełączyć na zbiornik zapasowy i mocno nadwyrężając podwozie - wystartować! Eskortowany przez Corsiego, dotarł na lotnisko.

Eskadra Kościuszkowska walczyła z Rosjanami do 23 września, przede wszystkim prowadząc loty rozpo-

znawcze i szturmowe. Straciła pięciu pilotów, ale też 25 maja jako pierwsza dostrzegła i meldowała o zbliżającej się Armii Konnej Budionnego, a przypisana do Frontu Południowego skutecznie broniła Lwowa, zaciekle atakując oddziały bolszewickiej kawalerii. Po zakończeniu działań wojennych Amerykanie zostali zdemobilizowani i wrócili do Stanów Zjednoczonych, Eskadra zaś w 1925 roku została przemianowana na 121 eskadrę myśliwską. ©

Marszałek Józef Piłsudski odznacza orderem Virtuti Militari oficerów Eskadry Kościuszkowskiej. Pierwszy z prawej - Cedric Fauntleroy.

Albatrosy DIII w wersji Oeffag serii 253 były pierwszymi myśliwcami Eskadry Kościuszkowskiej.

10 NAJPOPULARNIEJSZYCH STACJI

TELE PANORAMA

Program telewizyjny

DRAMAT OBYCZAJOWY SOBOTA TVP 1 21:25

Ojciec

Anthony (Anthony Hopkins, nagrodzony za swoją kreację Oscarem) ma już 80 lat, ale nie brak mu wigoru. Wciąż chce czerpać z życia pełnymi garściami. Jego córka, Anne (Olivia Colman), postanawia zatrudnić opiekunkę, która pomoże rodzicowi w codziennych czynnościach. Anthony jest oburzony, ponieważ uważa, że doskonale poradzi sobie ze wszystkim sam. Nie zdaje sobie jednak sprawy z tego, że cierpi na postępującą demencję. Bywają chwile, w których senior nie poznaje własnej córki ani innych osób z najbliższego otoczenia. Anne prosi o pomoc pielęgniarkę (Imogen Poots). Ma się ona opiekować Anthonyem, kiedy jej samej nie ma w pobliżu. Początkowo starszy mężczyzna jest zafascynowany towarzystwem

urodzivej opiekunki. Z czasem jednak staje się kłopotliwym podopiecznym, ponieważ jego demencja się pogłębia. Anne trudno się z tym pogodzić. Z czasem kobieta uświadamia sobie, że jedynym rozwiązaniem jest oddanie ojca do ośrodka opieki. Przejmujący obraz o przemianach i miłości.

SERIAL WTOREK TVP 2 20:55

25 lat M jak miłość. Nasz srebrny jubileusz

Serial „M jak miłość” od 2000 roku podbija serca Polaków i z tej okazji przygotowano pełną emocji, wspomnień i wzruszeń historię zatytułowaną „25 lat M jak miłość. Nasz srebrny jubileusz”. Wielką jego atrakcją będzie występ Małgorzaty Pienkowskiej, która zaśpiewa niezapomniany „Walc Barbary”. O dobry humor zadbają Kisielowa i Żak – z własnoręcznie przygotowanymi wypiękami i odrobina szalonych pomysłów. Jubileusz to także niezwykle poruszający akcent – Witold Pyrkosz, legendarny odtwórca roli Lucjana Mostowiaka, zostanie przywrócony na ekran dzięki wykorzystaniu technologii sztucznej inteligencji. Co wydarzy się w jubileuszowym odcinku? Piotr wraz

DRAMAT OBYCZAJOWY NIEDZIELA TVP 2 22:30

Znajdę cię

Fascynująca i porywająca opowieść o wielkiej romantycznej miłości, przyjaźni na całe życie i niesamowitej mocy drzemącej w muzyce. Polak Robert Pułaski i Żydówka Rachel Rubin mają zaledwie 10 lat, kiedy spotykają się w szkole muzycznej. W wielokulturowej Łodzi, mieście przeżywającym w okresie międzywojennym wielki rozkwit, czas płynie beztrudno w kregach ziemiańsko-burżuazyjnych, do których obydwoje należą. Robert i Rachel żyją muzyką i marzą o tym, że wystąpią kiedyś razem na scenie prestiżowego Carnegie Hall w Nowym Jorku. Nie spodziewają się jednego – że wybuchnie wojna i ich rozdzieli. On osiąga sukces u boku światowej sławy tenora, podczas gdy ona walczy o życie w Auschwitz... „Znajdę Cię” jest filmem w hollywoodzkim stylu z muzyką

Jana A. P. Kaczmarka oraz fragmentami najpiękniejszej muzyki klasycznej, ze scenografią Marka Dobrowolskiego i kostiumami Elżbiety Radke. W filmie Marthy Coolidge inspirowanym losami polskich muzyków zagrali m.in.: Adelaide

Clemens, Leo Suter, Stellan Skarsgård, Connie Nielsen, a także polscy aktorzy: Jacek Braciak, Maciej Zakościelny, Małgorzata Kożuchowska, Kamil Kula, Weronika Rosati. Zdjęcia kręcone były m.in. w Łodzi i w Krakowie.

PONIEDZIAŁEK 27 Października

TVP 1

7.00 Msza święta na Jasnej Górze **7.30** Studio Raban **8.00** Serwis Info **8.25** Zaraz wracam (28) **9.05** Ranczo (124) **10.05** Komisarz Alex (10) **11.00** Ojciec Mateusz (395) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes, Agropogoda **12.35** Magazyn rolniczy **12.50** Fantastyczny świat ryb – film dokumentalny **14.00** Wichrowe wzgórce (284)

15.00 Serwis Info – magazyn **15.15** Reporterzy – magazyn **15.35** Gra słów. Krzyżówka **16.05** Dziedzictwo (729) **17.00** Teleexpress **17.30** Jaka to melodia? **18.10** Klan (4583) **18.45** Akacyjowa 38 (734) – serial obyczaj. Hiszpania **19.30** 19.30 **19.55** Pytanie dnia **20.30** Teatr TV: Podróż – spektakl Polska 2000 Reż. Piotr Mikucki, wyk. Gustaw Holoubek, Piotr Fronczewski, Aleksandra Bożek **21.40** Sam Goldwyn – legenda Hollywoodu – film dok. **22.45** Balans bieli – magazyn **23.20** Wykrywacz kłamstw **23.50** Kurier – film Polska 2019 *** Reż. Władysław Pasikowski, wyk. Philippe Tłokiński **1.50** RoboCop *** – film sf USA 2014

TVP 2

5.35 M jak miłość (1621) **6.25** Rodzina (nie od) święta **6.55** Barwy szczęścia (3242) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.50** Okrasa lamie przepisy – magazyn **12.30** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Miłość i nadzieja (313) – serial obyczaj. Turcja 2022 **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (770) – serial obyczaj. Polska 2025

15.00 Koło fortuny – extra **15.05** La Promesa – pałac tajemnic (258) – telenowela **16.00** Koło fortuny – teleturniej **16.35** Familiada – teleturniej **17.20** Miłość i nadzieja (314) Melis chce, by Zeynep wyznała, że nie kocha Egego. Kuzey chce wpłacić kaucję za Siłę. Siła prosi Kuzeya, by pogodził się z Bahar. Acelya szantażuje Leventę. **18.15** Va banque – teleturniej **18.50** Jeden z dziesięciu **19.25** Barwy szczęścia (3242, 3243) – serial Polska **20.40** Kulisy „M jak miłość” **20.55** M jak miłość (1885) – serial Polska **21.55** Na sygnale (771, 772) – serial obyczaj. Polska **22.55** W cieniu śmierci (9) Karppi i Nurmi dowiadują się o pływackiej przeszłości Anny w jej rodzinnym mieście, co prowadzi ich do organizacji charytatywnej o nazwie „Baltic Friends”. **23.50** Oficer i szpieg – thriller **** Francja/Włochy 2019 Reż. Roman Polański **2.15** Stulecie Winnych (42)

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień z Polsat News **8.30** Małanowski i Partnerzy – serial fabularno-dokumentalny **9.30** Trudne sprawy – serial fabularno-dokumentalny **11.30** Gliniarze – serial fabularno-dokumentalny **14.40** Dlaczego ja? (1492) – serial fabularno-dokumentalny Polska

15.50 Wydarzenia **16.15** Pogoda **16.20** Interwencja – magazyn **16.30** Na ratunek 112 (1092) **17.00** Gliniarze (1128) Gdy w wypadku ginie lubiany strażak, policja trafia na trop recydywisty, którego wybrki zostały niedgdy udaremnione przez strażaka. Podejrzania wzbudza też rodzina ofiary. **18.00** Pierwsza miłość (4081) – serial Polska **18.50** Wydarzenia **19.15** Gość „Wydarzeń” **19.55** Millionerzy – teleturniej **20.35** Jurassic World: Upadłe królestwo – film przygodowy USA/Chiny 2018 Reż. J.A. Bayona, wyk. Chris Pratt, Bryce Dallas Howard, Rafe Spall Owen i Claire wracają do ruin Jurassic World, aby uratować pozostałe dinozaury przed groźnym im wyginieciem. **23.15** Odwet – film sensacyjny *** USA/Niemcy 2003 Reż. William Hoy, F. Gary Gray, wyk. Vin Diesel, Larenz Tate **1.45** Dług – thriller Polska 1999 ***** Reż. Krzysztof Krauze

TVN

5.10 Jak to jest zrobione? **5.40** Uwaga! **5.55** Ukryta prawda – serial fabularno-dokumentalny **6.50** Kuchenne rewolucje – reality show **7.45** Dzień Dobry TVN **11.40** Kuchenne rewolucje: Myślībórz – „Domowe obiady u rudej” **13.55** The Floor – teleturniej **14.35** Ukryta prawda (1496, 1729) – serial fabularno-dokumentalny Polska

16.50 Szpital św. Anny (67) – serial obyczaj. Polska **17.55** Detektywi (247) – serial fabularno-dokumentalny **19.00** Fakty **19.55** Uwaga! – magazyn **20.10** Doradca smaku **20.15** Na Wspólnej (4105) – serial Polska **20.55** The Floor – teleturniej **21.35** Bitwa o gości – reality show **22.45** Szakal – film sensacyjny *** USA/W. Bryt./Francja/Niemcy/Japonia 1997 Reż. Michael Caton-Jones, wyk. Richard Gere, Bruce Willis, Diane Venora Szakal to pseudonim nieuchwytnego zabójcy. Nikt nie zna jego twarzy. Teraz wynajęła go rosyjska mafia, by zabił wysoko postawionego urzędnika amerykańskiej administracji. Jego tropem ruszają agent FBI i rosyjska policjantka. **1.15** Co za tydzień – magazyn **1.55** Morderczynie (1) – serial krym. Polska 2023 Reż. Kristoffer Rus **2.55** Szpital św. Anny (38)

TVN 7

6.25 Szkoła **8.20** Ukryta prawda **11.25** W-11 Wydział Śledczy **12.55** Detektywi **14.55** Szpital św. Anny (41) **15.55** Sąd rodzinny **16.55** Sekrety życia **17.55** Zagadki losu **19.00** Ukryta prawda **20.00** Hotel Paradise – real tv **21.05** *** Kolekcjoner – dramat USA 1997, reż. Gary Fleder, wyk. Morgan Freeman, Ashley Judd **23.30** *** Tammy – komedia USA 2014, reż. Ben Falcone, wyk. Melissa McCarthy, Susan Sarandon **1.35** Poukładani **2.10** Mówię Wam **3.20** Wrota piekieł **4.15** SOS. Ekipy w akcji **5.00** Druga strona medalu

TVP Kultura

8.25 Dobry tytuł **9.00** Przeprowadzki (4) **10.10** *** Rozmowy kontrolowane – kom. Polska 1991 **11.55** Opole na bis **12.45** Wielcy mistrzowie malarstwa **13.45** Wstęp Wolny **14.00** Tamte lata, tamte dni **14.40** *** Wenecja – film Polska 2010 **16.45** Przeprowadzki (5) **17.55** Tygodnik kulturalny **18.50** Irena Santor. Magiczny jeden krok **20.00** *** Człowiek, który sprzedał swoją skórę – dr. 2020 **21.55** Tamte lata, tamte dni **22.40** *** Imię róży – dramat krym. Niem./Wł./Fr. 1986

TVP Sport

9.30 Piłka nożna: Wisła Kraków – Stal Rzeszów **11.35** Maraton Frankfurcki **12.40** Piłka nożna: Betlic 2. Liga: Resovia Rzeszów – Unia Skiermiewice **14.40** Piłka nożna: PKO BP Ekstraklasa: Legia Warszawa – Lech Poznań **16.45** Magazyn Betlic 2. Ligi **17.30** Magazyn Betlic 1. Ligi **18.55** (L) Piłka nożna: Betlic 1. Liga: Wieczysta Kraków – Pogon Grodzisk Mazowiecki **21.00** Magazyn Betlic 1. Ligi **21.35** Gol **22.55** Sportowy wieczór **23.20** Piłka nożna: PKO BP Ekstraklasa: Legia Warszawa – Lech Poznań

TV 4

5.30 Telezakupy TV Okazje **6.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej? **7.55** Bogaty dom – biedny dom **8.55** Policjantki i policjanci (160, 161) **10.55** Na ratunek 112 **11.55** Trudne sprawy **14.55** Ktoś tu kłamie? **16.55** Policjantki i policjanci (1345) **18.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej? **19.00** Policjantki i policjanci (1346) **20.00** Uroczysko (189) **20.30** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (968) **21.30** Sprawiedliwi. Trójmiasto (85) **22.40** *** WarHunt. Demony wojny – horror USA 2022 **0.30** Love Island. Wyspa miłości

TV Trwam

10.15 Rozmowy niedokończone **11.20** Stan bezpieczeństwa państwa **11.30** Warto być ojcem **12.20** Święty nie rodzi się po śmierci **13.30** Msza święta **14.30** Jan Paweł II i prymas Stefan kardynał Wyszyński **15.25** Komarowska Wiktorja **16.10** Sanktuaria polskie **16.30** Porady medyczne bonifratrów **17.00** Świadkowie **17.30** Spotkanie Rodziny Radia Maryja **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Z wędką nad wodę... **22.30** Święty nie rodzi się po śmierci

TV Puls

6.00 Policjanci z Miami (18, 19) **8.00** Kobra – oddział specjalny (4) **9.00** Unforgettable: Zapisane w pamięci (17) **10.00** Zbuntowany anioł (147, 148) **11.55** Wspomnienia stulecia (16, 17) **13.50** Lombard. Życie pod zastaw (620, 621) **15.50** Ranczo (4, 5) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (933, 934) **20.00** *** Z podniesionym czołem – film sens. USA 2004 **21.30** *** Osaczeni – film sens. USA/W. Bryt./Niemcy 1999 **0.00** *** Triumf sprawiedliwości – thriller USA 2016

WTOREK 28 Października

TVP1 DVBT

7.00 Msza święta na Jasnej Górze
7.30 Kościół z bliska **8.00** Serwis Info
8.25 Zaraz wracam (29) **9.05** Ranczo (125) **10.05** Komisarz Alex (11)
11.00 Ojciec Mateusz (396) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes, Agropogoda **12.40** Magazyn rolniczy **12.55** Niezwykłe siedliska zwierząt: Rzeki i mokradła **14.00** Wichrowe wzgórce (285)

15.00 Serwis Info – magazyn
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka
16.05 Dziedzictwo (730) – serial obyczaj. Turcja
17.00 Telexpress
17.30 Jaka to melodia? – teleturniej muzyczny
18.10 Klan (4584)
18.45 Akcyjowa 38 (735) – serial obyczaj. Hiszpania
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Zaraz wracam (30) – serial obyczaj. Polska

21.10 Ronin – thriller W. Bryt./Francja/USA 1998
 Reż. John Frankenheimer, wyk. Robert De Niro, Jean Reno, Natascha McElhone
 Na zlecenie anonimowego mordercy irlandzka bojownicza Deirdre werbuje w Paryżu pięciu mężczyzn, którzy mają wykraść z rąk Rosjan pilnie strzeżoną walizkę.
23.15 Spokojnie, to tylko awaria *** – komedia USA 1982
 Reż. Ken Finkleman, wyk. Robert Hays, Julie Hagerty, Lloyd Bridges
0.45 Wykrywacz kłamstw

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

TVP2 DVBT

5.00 Rodzinka.pl **5.30** M jak miłość (1622) **6.25** Pamięć – reportaż **6.50** Barwy szczęścia (3243) **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn **11.45** Rosół polski – magazyn **12.25** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Miłość i nadzieja (314) – serial obyczaj. Turcja **14.05** Va banque – teleturniej Polska 2025 **14.35** Na sygnale (771) – serial obyczaj. Polska

15.00 Koło fortuny – extra
15.05 La Promesa – pałac tajemnic (259) – telenowela
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Miłość i nadzieja (315) Cihan porwano Gonul. Sprawa badania DNA Zeynep wychodzi na jaw. Hula porusza palcem. Siła mówi o tym tylko Kuzeyowi i Nacye. Siła widzi fragment filmu obciążającego Leventa i Bahar.
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Barwy szczęścia (3243)
19.55 Domowe patenty
20.05 Barwy szczęścia (3244) – serial Polska
20.40 Kulisy „M jak miłość”
20.55 M jak miłość (1886) – serial Polska
21.55 Na sygnale (773) – serial obyczaj. Polska
22.25 Magazyn Ekspresu Reporterów – magazyn
23.30 Zabić na końcu – film sensacyjny Polska 1990
 Reż. Wojciech Wójcik, wyk. Wojciech Malajkat
1.15 Kamienne pięści – film biograf. USA/Panama 2016

15.50 Wydarzenia
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (1093)
17.00 Gliniarze (1129) Dochodzi do porwania studentki z Ukrainy. Policjanci odkrywają, że to nie jest pojedynczy incydent. Muszą działać w pośpiechu, bo licząba zaginionych rośnie.
18.00 Pierwsza miłość (4082) – serial Polska
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń”
19.55 Milionerzy – teleturniej
20.35 Szybcy i wściekli: Hobbs i Shaw – film sensacyjny USA/Japonia 2019
 Reż. David Leitch, wyk. Dwayne Johnson, Jason Statham, Idris Elba
 Luke Hobbs i Deckard Shaw, jeden twardszy od drugiego, muszą zapomnieć o konfliktach i połączyć siły, aby dorwać złoczyńcę cyborga.
23.20 Góra Dantego – film katastroficzny USA 1997
 Reż. Roger Donaldson, wyk. Pierce Brosnan, Linda Hamilton
1.50 Sprawiedliwość ulicy *** – thriller USA 2007

Polsat DVBT

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień z Polsat News **8.30** Małanowski i Partnerzy – serial fabularno-dokumentalny **9.30** Trudne sprawy – serial fabularno-dokumentalny **11.35** Gliniarze – serial fabularno-dokumentalny **14.40** Dlaczego ja? (1493) – serial fabularno-dokumentalny Polska

15.50 Wydarzenia
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (1093)
17.00 Gliniarze (1129) Dochodzi do porwania studentki z Ukrainy. Policjanci odkrywają, że to nie jest pojedynczy incydent. Muszą działać w pośpiechu, bo licząba zaginionych rośnie.
18.00 Pierwsza miłość (4082) – serial Polska
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń”
19.55 Milionerzy – teleturniej
20.35 Szybcy i wściekli: Hobbs i Shaw – film sensacyjny USA/Japonia 2019
 Reż. David Leitch, wyk. Dwayne Johnson, Jason Statham, Idris Elba
 Luke Hobbs i Deckard Shaw, jeden twardszy od drugiego, muszą zapomnieć o konfliktach i połączyć siły, aby dorwać złoczyńcę cyborga.
23.20 Góra Dantego – film katastroficzny USA 1997
 Reż. Roger Donaldson, wyk. Pierce Brosnan, Linda Hamilton
1.50 Sprawiedliwość ulicy *** – thriller USA 2007

15.50 Wydarzenia
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (1093)
17.00 Gliniarze (1129) Dochodzi do porwania studentki z Ukrainy. Policjanci odkrywają, że to nie jest pojedynczy incydent. Muszą działać w pośpiechu, bo licząba zaginionych rośnie.
18.00 Pierwsza miłość (4082) – serial Polska
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń”
19.55 Milionerzy – teleturniej
20.35 Szybcy i wściekli: Hobbs i Shaw – film sensacyjny USA/Japonia 2019
 Reż. David Leitch, wyk. Dwayne Johnson, Jason Statham, Idris Elba
 Luke Hobbs i Deckard Shaw, jeden twardszy od drugiego, muszą zapomnieć o konfliktach i połączyć siły, aby dorwać złoczyńcę cyborga.
23.20 Góra Dantego – film katastroficzny USA 1997
 Reż. Roger Donaldson, wyk. Pierce Brosnan, Linda Hamilton
1.50 Sprawiedliwość ulicy *** – thriller USA 2007

TVN DVBT

5.05 Nauka jazdy **5.40** Uwaga! **5.55** Ukryta prawda – serial fabularno-dokumentalny **6.50** Kuchenne rewolucje – reality show **7.45** Dzień Dobry TVN **11.40** Kuchenne rewolucje: Restauracja „Paradiso”, Kawice – reality show **13.55** The Floor – teleturniej Polska **14.35** Ukryta prawda (1497, 1730) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2023

16.50 Szpital św. Anny (68) Na SOR trafia starszy mężczyzna, który zemdlął na ulicy. Pacjent nie chce się leczyć, ale po rozmowie z Kają zgadza się na badania. Daria informuje Krzysztofa Wrońskiego i Bartka Hajduka, że nie zrobi testów na ojcostwo.
17.55 Detektywi (248) Detektyw Jakub Nowacki składa swojemu umierającemu mentorowi, z którym pracował w policji, obietnicę, że postara się rozwiązać sprawę sprzed lat. 10 lat wcześniej zaginał młody chłopak, nie znaleziono sprawcy ani ofiary.
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.10 Doradca smaku
20.15 Na Wspólnej (4106) – serial Polska
20.55 The Floor – teleturniej
21.35 Ślub od pierwszego wejrzenia – real tv
22.40 Kuba Wojewódzki – talk show
23.45 Superwizjer – magazyn
0.25 Notting Hill – komedia rom. *** W. Bryt./USA 1999
2.55 Szpital św. Anny (39)

16.50 Szpital św. Anny (68) Na SOR trafia starszy mężczyzna, który zemdlął na ulicy. Pacjent nie chce się leczyć, ale po rozmowie z Kają zgadza się na badania. Daria informuje Krzysztofa Wrońskiego i Bartka Hajduka, że nie zrobi testów na ojcostwo.
17.55 Detektywi (248) Detektyw Jakub Nowacki składa swojemu umierającemu mentorowi, z którym pracował w policji, obietnicę, że postara się rozwiązać sprawę sprzed lat. 10 lat wcześniej zaginał młody chłopak, nie znaleziono sprawcy ani ofiary.
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.10 Doradca smaku
20.15 Na Wspólnej (4106) – serial Polska
20.55 The Floor – teleturniej
21.35 Ślub od pierwszego wejrzenia – real tv
22.40 Kuba Wojewódzki – talk show
23.45 Superwizjer – magazyn
0.25 Notting Hill – komedia rom. *** W. Bryt./USA 1999
2.55 Szpital św. Anny (39)

TVN7 DVBT

6.25 Szkoła **8.20** Ukryta prawda **11.25** W-11 Wydział Śledczy **12.55** Detektywi **14.55** Szpital św. Anny (42) **15.55** Sąd rodzinny **16.55** Sekrety życia **17.55** Zagadki losu **19.00** Ukryta prawda **20.00** Hotel Paradise – real tv **21.05** *** Egzekutor – film sens. USA 1996, reż. Chuck Russell, wyk. Arnold Schwarzenegger, James Caan, Vanessa Williams **23.25** Anatomia piękna – serial dok. **0.30** **** Doktor Sen – horror USA/Kan. 2019, reż. Mike Flanagan, wyk. Ewan McGregor **3.30** Hotel Paradise **4.20** Usterka **4.55** Druga strona medalu

TVP Kultura DVBT

8.15 Dzień z życia artysty **9.00** Przeprowadzki (5) **10.05** *** Wenecja – film Polska 2010 **12.15** Ella Fitzgerald: Tylko jedna z tych rzeczy **13.55** Warszawskie Combo Tanećca – koncert **15.05** **** Wielki bieg – dr. Polska 1981 **17.00** Przeprowadzki (6) **18.05** Łódź Kultury **18.45** Łazuka dzieckiem podziwy – film dok. **20.00** Gala wrocławna nagród Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego **21.30** Teatr TV: Feblik – spektakl Polska 2024 **22.40** *** Córka d'Artagnana – komedia Fr. 1993

TVP Sport DVBT

9.35 Magazyn Betlic 1. Ligi **10.15** Gol **11.40** (L) Piłka nożna: STS Puchar Polski: ŁKS Goczałkowice-Zdrój – Polonia Bytom **13.50** Motorowodna F1H2O: GP Chin w Zhengzhou **14.25** (L) Piłka nożna: STS Puchar Polski: Olimpia Grudziądz – Śląsk Wrocław **16.40** Studio **17.25** (L) Piłka nożna: STS Puchar Polski: ŁKS Łódź – GKS Katowice **20.05** Studio **20.40** (L) Piłka nożna: Mecz towarzyski kobiet: Walla – Polska **23.10** Sportowy wieczór **23.40** Futbol totalny

TV4 DVBT

5.30 Telezakupy TV Okazje **6.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **7.55** Bogaty dom – biedny dom **8.55** Policjantki i policjanci (162, 163) **10.55** Na ratunek 112 **11.55** Trudne sprawy **14.55** Ktoś tu kłamie? **16.55** Policjantki i policjanci (1346) **18.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **19.00** Policjantki i policjanci (1347) **20.00** Uroczysko (190) **20.30** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (969) **21.30** Sprawiedliwi. Trójmiasto (86) **22.40** *** Purpurowe rzeki – thriller Fr. 2000 **0.50** Love Island. Wyspa miłości **1.50** Hardkorowy lombard

TV Tram DVBT

11.40 Ma się rozumieć **12.20** Wypaczone sumienia **13.00** Republika Pawłowska **13.30** Msza święta **14.30** Polka **15.00** Baron Feliks Konopka – życie i twórczość **16.10** Jestem mamą **16.40** Zdrowie z Bożej apteki **17.10** Wierzę w Boga **17.30** Burza w okręgu krakowskim **18.15** Rozmowy niedokończono **19.30** Każdy maluch to potrafi **19.45** Modlitwa z udziałem dzieci **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Jestem Puszczą XXI w. **22.55** Drogi Montini

TV Puls DVBT

6.00 Policjanci z Miami (19, 20) **8.00** Kobra – oddział specjalny (5) **9.00** Unforgettable: Zapisane w pamięci (18) **10.00** Zbuntowany anioł (149, 150) **11.55** Wspaniałe stulecie (17, 18) **13.50** Lombard. Życie pod zastaw (622, 623) **15.50** Ranczo (5, 6) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (934, 935) **20.00** *** Bestia – film sens. Hongk./W. Bryt./Kan. 2003 **21.55** *** Gotowy na zemstę – film akcji W. Bryt. 2017 **23.55** *** Płonąca pułapka – dramat USA 2004 **2.10** Dzielnica strachu (413)

DVBT stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

ŚRODA 29 Października

TVP1 DVBT

7.00 Msza święta na Jasnej Górze
7.30 Rodzina (nie od) święta **8.00** Serwis Info **8.20** Zaraz wracam (30)
9.00 Ranczo (126) **10.00** Komisarz Alex (12) **11.00** Ojciec Mateusz (397)
12.00 Serwis Info **12.10** Agrobiznes, Agropogoda **12.40** Rok w ogrodzie extra **12.55** Niezwykłe siedliska zwierząt **14.00** Wichrowe wzgórce (286) – serial obyczaj.

15.00 Serwis Info – magazyn
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka
16.05 Dziedzictwo (731) – serial obyczaj. Turcja
17.00 Telexpress
17.30 Jaka to melodia?
18.10 Klan (4585)
18.45 Akcyjowa 38 (736) – serial obyczaj. Hiszpania
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Zaraz wracam (31) – serial obyczaj. Polska
21.10 Tak to się robi w Marsylii (4) – serial krym. Francja
22.10 Sekielski wieczorową porą
23.15 Sześć roku
 **** – komedia Hiszpania 2021
 Reż. Fernando León de Aranoa, wyk. Javier Bardem, Manolo Solo, Almudena Amor
 Jak daleko posunie się właściciel rodzinnej fabryki, aby otrzymać lokalną nagrodę dla najlepszego biznesu? Presja, by wszystko było idealnie, zderza się z wybrykami ze strony szukającego zemsty zwolnionego pracownika. A to dopiero początek...
1.15 Wykrywacz kłamstw

15.00 Serwis Info – magazyn
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka
16.05 Dziedzictwo (731) – serial obyczaj. Turcja
17.00 Telexpress
17.30 Jaka to melodia?
18.10 Klan (4585)
18.45 Akcyjowa 38 (736) – serial obyczaj. Hiszpania
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Zaraz wracam (31) – serial obyczaj. Polska
21.10 Tak to się robi w Marsylii (4) – serial krym. Francja
22.10 Sekielski wieczorową porą
23.15 Sześć roku
 **** – komedia Hiszpania 2021
 Reż. Fernando León de Aranoa, wyk. Javier Bardem, Manolo Solo, Almudena Amor
 Jak daleko posunie się właściciel rodzinnej fabryki, aby otrzymać lokalną nagrodę dla najlepszego biznesu? Presja, by wszystko było idealnie, zderza się z wybrykami ze strony szukającego zemsty zwolnionego pracownika. A to dopiero początek...
1.15 Wykrywacz kłamstw

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

TVP2 DVBT

5.30 M jak miłość (1623) **6.20** Pożyteczni.pl – magazyn **6.55** Barwy szczęścia (3244) **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn **11.45** Gwiazdorska kuchnia Ani – magazyn **12.25** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Miłość i nadzieja (315) – serial obyczaj. Turcja **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (772) – serial obyczaj. Polska

15.00 Koło fortuny – extra
15.05 La Promesa – pałac tajemnic (260) – telenowela
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Miłość i nadzieja (316) Bulent wraca do domu, Zeynep wita go chłodno. Siła, pomimo zakazu Cavidan, mówi Kuzeyowi o filmie. Postrawiają razem rozwikłać intrygę Bahar i Leventa.
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Barwy szczęścia (3244, 3245) – serial Polska
20.40 Przepis dnia – magazyn
20.55 Na dobre i na złe (967) – serial Polska
21.55 Na sygnale (774, 775) – serial obyczaj. Polska
22.55 Peaky Blinders (15) W odpowiedzi na działania Włochów Tommy wraca na ścieżkę zemsty. Poznaje księżną Izabellę – siłę napędową misji, w której uczestniczy Shelby. Odkrywa, że w jej otoczeniu działa zdrayca.

15.00 Koło fortuny – extra
15.05 La Promesa – pałac tajemnic (260) – telenowela
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Miłość i nadzieja (316) Bulent wraca do domu, Zeynep wita go chłodno. Siła, pomimo zakazu Cavidan, mówi Kuzeyowi o filmie. Postrawiają razem rozwikłać intrygę Bahar i Leventa.
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Barwy szczęścia (3244, 3245) – serial Polska
20.40 Przepis dnia – magazyn
20.55 Na dobre i na złe (967) – serial Polska
21.55 Na sygnale (774, 775) – serial obyczaj. Polska
22.55 Peaky Blinders (15) W odpowiedzi na działania Włochów Tommy wraca na ścieżkę zemsty. Poznaje księżną Izabellę – siłę napędową misji, w której uczestniczy Shelby. Odkrywa, że w jej otoczeniu działa zdrayca.
0.10 Jesień w Nowym Jorku *** – komedia romantyczna USA/Kanada 2022

Polsat DVBT

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień z Polsat News **8.30** Małanowski i Partnerzy – serial fabularno-dokumentalny **9.30** Trudne sprawy – serial fabularno-dokumentalny **11.30** Gliniarze – serial fabularno-dokumentalny **14.40** Dlaczego ja? (1494) – serial fabularno-dokumentalny Polska

15.50 Wydarzenia
16.15 Pogoda
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (1094)
17.00 Gliniarze (1130) W lesie postrzelono 10-letniego chłopca. Trudne śledztwo prowadzi do środowiska myśliwych i kusowników, na których donosił ojciec dziecka. Aby znaleźć sprawcę, detektywi muszą złamać znowu milczenie.
18.00 Pierwsza miłość (4083) – serial Polska
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń”
19.55 Milionerzy – teleturniej
20.30 Kabaret K2. Jedziemy po bandzie – program rozrywkowy
22.00 Chłopaki nie płaczą *** – komedia Polska 2000
 Reż. Olaf Lubaszenko, wyk. Maciej Stuhr, Cezary Pazura, Michał Miłowicz
 Młody, obiecujący skrzypek wpłataje się w porachunki gangsterskie. Wszystko dlatego, że zgodził się pomóc nieśmiałoemu przyjacielowi.
0.05 Gang dzikich wiewpry *** – komedia USA 2007

15.50 Wydarzenia
16.15 Pogoda
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (1094)
17.00 Gliniarze (1130) W lesie postrzelono 10-letniego chłopca. Trudne śledztwo prowadzi do środowiska myśliwych i kusowników, na których donosił ojciec dziecka. Aby znaleźć sprawcę, detektywi muszą złamać znowu milczenie.
18.00 Pierwsza miłość (4083) – serial Polska
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń”
19.55 Milionerzy – teleturniej
20.30 Kabaret K2. Jedziemy po bandzie – program rozrywkowy
22.00 Chłopaki nie płaczą *** – komedia Polska 2000
 Reż. Olaf Lubaszenko, wyk. Maciej Stuhr, Cezary Pazura, Michał Miłowicz
 Młody, obiecujący skrzypek wpłataje się w porachunki gangsterskie. Wszystko dlatego, że zgodził się pomóc nieśmiałoemu przyjacielowi.
0.05 Gang dzikich wiewpry *** – komedia USA 2007

TVN DVBT

5.15 Jak to jest zrobione? **5.40** Uwaga! **5.55** Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje: Bistro „Szafiran”, Kwidzyn **7.45** Dzień Dobry TVN **11.40** Kuchenne rewolucje: Restauracja „Zapiecek”, Lublin – reality show **13.55** The Floor – teleturniej Polska **14.35** Ukryta prawda (1498, 1731) – serial fabularno-dokumentalny Polska

16.50 Szpital św. Anny (69) – serial obyczaj. Polska
17.55 Detektywi (249) Podczas akcji dwójki ekologów zostaje wprowadzona dziewczyna na klienta detektywów, Alicja. Mężczyzna jest przekonany, że za porwaniem stoi właściciel drukarni. A w rzeczach poszukiwanej detektywi znajdują dużą ilość gotówki.
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.10 Doradca smaku
20.15 Na Wspólnej (4107) – serial Polska
20.55 The Floor – teleturniej
21.35 Top Model – reality show
23.10 Uwierz w ducha
 **** – melodramat USA 1990
 Reż. Jerry Zucker, wyk. Patrick Swayze, Demi Moore, Whoopi Goldberg
 Zamordowany mężczyzna jako duch czuwa nad ukochaną żoną, ponieważ jej życie też jest w niebezpieczeństwie...
 Oscary za scenariusz i drugoplanową rolę Whoopi Goldberg.
1.45 Szakal – film sens. USA/W. Bryt./Fr./Niem./Jap. 1997

16.50 Szpital św. Anny (69) – serial obyczaj. Polska
17.55 Detektywi (249) Podczas akcji dwójki ekologów zostaje wprowadzona dziewczyna na klienta detektywów, Alicja. Mężczyzna jest przekonany, że za porwaniem stoi właściciel drukarni. A w rzeczach poszukiwanej detektywi znajdują dużą ilość gotówki.
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.10 Doradca smaku
20.15 Na Wspólnej (4107) – serial Polska
20.55 The Floor – teleturniej
21.35 Top Model – reality show
23.10 Uwierz w ducha
 **** – melodramat USA 1990
 Reż. Jerry Zucker, wyk. Patrick Swayze, Demi Moore, Whoopi Goldberg
 Zamordowany mężczyzna jako duch czuwa nad ukochaną żoną, ponieważ jej życie też jest w niebezpieczeństwie...
 Oscary za scenariusz i drugoplanową rolę Whoopi Goldberg.
1.45 Szakal – film sens. USA/W. Bryt./Fr./Niem./Jap. 1997

TVN7 DVBT

6.25 Szkoła **8.20** Ukryta prawda **11.25** W-11 Wydział Śledczy **12.55** Detektywi **14.55** Szpital św. Anny (43) **15.55** Sąd rodzinny **16.55** Sekrety życia **17.55** Zagadki losu **19.00** Ukryta prawda **20.00** **** W sieci kłamstw – film sens. USA/W. Bryt. 2008, reż. Ridley Scott, wyk. Leonardo DiCaprio **22.50** *** Ci, którzy żyją mi śmierci – film sens. USA/Kan. 2021, reż. Taylor Sheridan, wyk. Angelina Jolie **0.50** *** Tammy – komedia USA 2014, reż. Ben Falcone, wyk. Melissa McCarthy **3.00** Hotel Paradise **3.50** Wrota piekiel

TVP Kultura DVBT

8.15 W poszukiwaniu dobrego filmu **9.00** Przeprowadzki (6) **10.05** **** Wielki bieg – dramat Polska 1981 **12.00** Łazuka dzieckiem podziwy **13.05** Angelus 2025 **13.45** Hrabina Cosel (1-3) – serial Polska **19.45** **17.00** Przeprowadzki (7) **18.10** Kto-rędy po szluku **18.30** Informacje kulturalne **18.50** Reżyserzy: Stanley Donen **19.40** Niepojęte **20.00** *** Liczba doskonała – dr. Polska/izrael/Wł. 2022 **21.40** Profesor T. (14) **22.45** Studio Kultura – niedziela z... **23.40** Leszek Możdżer & Holland Baroque

TVP Sport DVBT</

CZWARTEK 30 Października

TVP1

DVB-T

7.00 Msza święta na Jasnej Górze
7.30 Dobre historie **8.00** Serwis Info
8.25 Zaraz wracam (31) **9.05** Ranczo (127) **10.05** Komisarz Alex (13)
11.00 Ojciec Mateusz (398) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes, Agropogoda **12.40** To się opłaca **12.55** Niezwykłe siedliska zwierząt: Lasy deszczowe **14.00** Wichrowe wzgórze (287) – serial obyczaj.

15.00 Serwis Info – magazyn
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka
16.05 Dziedzictwo (732) – serial obyczaj. Turcja

17.00 Telexpress
17.30 Jaka to melodia?
18.10 Klan (4586)
18.45 Akcyjowa 38 (737) – serial obyczaj. Hiszpania

19.30 19.30

19.55 Pytanie dnia

20.30 Zaraz wracam (32)

Wójt, świeżo po operacji, wraca do urzędu, by osobiście nadzorować przygotowania do otwarcia domu kultury. Tymczasem polityczna opozycja, otrząsnąwszy się po porażkach, z nową energią szykuje kolejny atak.

21.10 Ojciec Mateusz (433)

Gdy Milena pomaga w parku nieznajomemu, ktoś porwuje jej córkę. Całe miasto angażuje się w poszukiwania. Tymczasem Pączek, by zdobyć sympatię Natalii, udaje się do hipnotyzyera.

22.10 Sprawa dla reportera

23.10 Witos – film dokumentalny Polska 2023

0.15 Wykrywacz kłamstw

★★★★ koniecznie ★★★ zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

TVP2

DVB-T

5.30 M jak miłość (1624) **6.20** Operacja zdrowie – magazyn **6.55** Barwy szczęścia (3245) **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn **11.45** Podróż po jeden uśmiech **12.30** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Miłość i nadzieja (316) – serial obyczaj. Turcja 2022 **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (773) – serial obyczaj. Polska 2025

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (261) – telenowela

16.00 Koło fortuny – teleturniej

16.35 Familiada – teleturniej

17.20 Miłość i nadzieja (317)

Sila przechwytuje umowę między Leventem a Bahar. Bulent tłumaczy się z wyjazdu. Melis mu wybacza. Zeynep spędza wieczór z Cihanem. Levent chce się natychmiast zenić i wyjechać z Siłą do Amsterdamu.

18.15 Va banque – teleturniej

18.50 Jeden z dziesięciu

19.25 Barwy szczęścia (3245, 3246) – serial Polska

20.45 Ku'damm 59 (3)

Monika liczy na ślub z Joachimem, lecz on oznajmia, że jego sekretarka Ninette spodziewa się z nim dziecka. Rozgoryczona i rozczarowana Monika skupia się na swej pracy jako piosenkarka, zaczyna sama komponować.

21.50 Morderstwa w Kanonie Verdon – serial kryminalny Francja 2023

23.25 Rodzinka.pl (299)

0.05 Latający mnich i tajemnica da

*** Vinci – dr. Polska/Słow. 2010

Polsat

DVB-T

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i Partnerzy – serial fabularno-dokumentalny **9.30** Trudne sprawy – serial fabularno-dokumentalny **11.30** Gliniarze – serial fabularno-dokumentalny **14.40** Dlaczego ja? (1495) – serial fabularno-dokumentalny Polska

15.50 Wydarzenia

16.20 Interwencja – magazyn

16.30 Na ratunek 112 (1095)

17.00 Gliniarze (1131)

Śledczy badają sprawę zagadkowej śmierci pewnego bezdomnego. Został zaatakowany ostrym narzędziem, gdy pił alkohol z tajemniczym męzczyzną. Tropy prowadzą do ośrodka noclegowego.

18.00 Pierwsza miłość (4084) – serial Polska

18.50 Wydarzenia

19.15 Gość „Wydarzeń”

19.55 Milionerzy – teleturniej

20.30 Nasz nowy dom

Kłopoty pomagają w remoncie mieszkania Basi, która po stracie córki podczas powodzi opiekuje się 17-letnią wnuczką. Ich lokum jest w opłakanym stanie, a one potrzebują mnóstwa wsparcia.

21.40 Przyjaciółki (310) – serial obyczaj. Polska

22.55 Serce nie sługa – komedia

*** romantyczna Polska 2018

Reż. Filip Zylber, wyk. Roma Gąsiorowska, Paweł Domagała

0.55 Tłumaczka

*** – thriller USA 2005

TVN

DVB-T

5.10 Jak to jest zrobione? **5.40** Uwaga! **5.55** Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje: Restauracja „Masala Twist”, Toruń **7.45** Dzień Dobry TVN **11.40** Kuchenne rewolucje: Restauracja „Zakątek smaku”, Konstancinów Łódzki **13.55** The Floor – teleturniej Polska **14.35** Ukryta prawda (1499, 1732) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2023

16.50 Szpital św. Anny (70) – serial obyczaj. Polska

17.55 Detektywi (250)

19.00 Fakty

19.55 Uwaga! – magazyn

20.10 Doradca smaku

20.15 Na Wspólnej (4108) – serial Polska

20.55 The Floor – teleturniej

21.35 Kuchenne rewolucje

Tym razem kuchenna rewolucja wybuchnie na obrzeżach Tomaszowa Mazowieckiego, w lokalu „Toscania”, gdzie talerze będą się tłuc same, blendery będą się palić, a właściciel gubić...

22.45 Holiday – komedia roman-

*** tyczna USA 2006

Reż. Nancy Meyers, wyk. Cameron Diaz, Kate Winslet, Jude Law
 Angielka i Amerykanka nie mające szczęścia w miłości zamieniają się mieszkaniami na wakacje. Pierwsza łąduje w Los Angeles, a druga na angielskiej wsi. Ich wyprawa na drugi koniec świata przyniesie wspaniałe rezultaty...

1.25 Kłątwa

*** – komedia Polska 2023

TVN7

DVB-T

6.25 Szkoła **8.20** Ukryta prawda **11.25** W-11 Wydział Śledczy **12.55** Detektywi **14.55** Szpital św. Anny (44) **15.55** Sąd rodzinny **16.55** Sekrety życia **17.55** Zagadki losu **19.00** Ukryta prawda **20.00** *** Dom wygranych – komedia krym. USA 2017, reż. Andrew J. Cohen, wyk. Will Ferrell, Amy Poehler **21.55** *** Bajecznie bogaci Azjaci – komedia rom. USA/Chiny 2018, reż. Jon M. Chu, wyk. Constance Wu **0.25** *** Ukryte piękno – melodramat USA 2016, reż. David Frankel, wyk. Will Smith **2.25** Wrota piekieł

TVP Kultura

DVB-T

9.00 Przeprowadzki (7) **10.05** **** Pan Tadeusz (1928) – film obyczaj. Polska 1928 **12.25** Reżyserzy **13.20** Kolekcja **13.40** Tygodnik kulturalny **14.35** *** Księżna Iowicka – dr. Polska 1932 **16.15** Przeprowadzki (8) **17.20** Wydarzenie aktualne **17.55** Wstęp wolny **18.10** Herbert. Barbarzyńca w ogrodzie **20.00** Hala odlotów **21.00** **** Wszystko za życie – film biograf. USA 2007, reż. Sean Penn, wyk. Emile Hirsch **23.35** *** Liczba doskonała – dr. Polska/Israel/Wł. 2022 **1.15**

TVP Sport

DVB-T

9.25 Piłkarska: STS Puchar Polski: Raków Częstochowa – Cracovia **11.25** Mundial 2026: Legendy miejskie **11.55** (L) Piłka nożna: STS Puchar Polski: Gryf Słupsk – Lech Poznań **14.10** Białostok letni: Letni Loop One Festival w Monachium **14.55** (L) Piłka nożna: STS Puchar Polski: Miedź Legnica – Jagiellonia Białystok **17.10** Mundial 2026: Legendy miejskie **17.55** (L) Piłka nożna: STS Puchar Polski: Arka Gdynia – Górnik Zabrze **20.15** Studio **20.55** (L) Piłka nożna: STS Puchar Polski: Legia Warszawa – Pogoń Szczecin

TV4

DVB-T

5.30 Telezakupy TV Okazje **6.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej? **7.55** Bogaty dom – biedny dom **8.55** Policjantki i policjanci (166, 167) **10.55** Na ratunek 112 **11.55** Trudne sprawy **14.55** Ktoś tu kłamie? **16.55** Policjantki i policjanci (1348) **18.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej? **19.00** Policjantki i policjanci (1349) **20.00** Uroczysko (192) **20.30** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (971) **21.30** Sprawiedliwi. Trójmiasto (88) **22.40** **** Dom zły – thriller Polska 2009 **0.55** Love Island. Wyspa miłości

TV Tram

DVB-T

12.20 Wykłady z kongresu: Katolicy a tożsamość Europy **13.05** Mateczniki polskości **13.30** Msza święta **14.35** Leczą ludzi dobrej woli jest więcej **15.00** Po stronie prawdy **16.10** Z wędką nad wodę... **16.35** Sól Ziemi **17.15** Muzyczne chwile **17.30** Odpowiedzialni za Kościół **18.15** Rozmowy niedokończono **19.30** Każdy maluch to potrafi **19.45** Modlitwa z udziałem dzieci **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Głos serca (128) **23.05** Oto jestem

TV Puls

DVB-T

6.00 Policjanci z Miami (21) **7.00** Nash Bridges (1) **8.00** Kobra – oddział specjalny (7) **9.00** Unforgettable: Zapisane w pamięci (20) **10.00** Zbuntowany anioł (153, 154) **11.55** Wspaniałe stulecie (19, 20) **13.50** Lombard. Życie pod zastaw (626, 627) **15.50** Ranczo (7, 8) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (936, 937) **20.00** *** Asteriks i Obeliks: Imperium smoka – film Fr./Belg./USA 2023 **22.15** **** Przyjaciel gangstera – kom. Fr./Wł. 2003 **0.00** *** Bracia przyrodni – kom. USA 2008

(DVB-T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

PIĄTEK 31 Października

TVP1

DVB-T

7.00 Msza święta na Jasnej Górze
7.30 Agape blisko Ciebie **8.00** Serwis Info **8.20** Okrasa łamie przepisy **9.00** Ranczo (128) **10.00** Komisarz Alex (14) **11.00** Ojciec Mateusz (401) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes, Agropogoda **12.40** Magazyn rolniczy **12.55** Niezwykłe siedliska zwierząt **14.00** Wichrowe wzgórze (288) – serial obyczaj. Turcja 2024

15.00 Serwis Info – magazyn

15.15 Reporterzy – magazyn

15.35 Gra słów. Krzyżówka

16.05 Dziedzictwo (733) – serial obyczaj. Turcja

17.00 Telexpress

17.30 Jaka to melodia?

18.10 Klan (4587)

18.45 Akcyjowa 38 (738)

19.30 19.30

19.55 Pytanie dnia

20.00 Orędzie na uroczystość

Wszystkich Świętych

20.30 Zaraz wracam (33)

Po pocałunku z Anną Maria staje się celem grózb. Równocześnie jej ojciec i Filarem knują intrygę.

21.10 Komisarz Alex (300)

Zamordowano influencerkę, która zbierała kompromitujące materiały na innych celebrytów. Podejrzanie pada na parę internetowych gwiazd, których karierze zagrażała.

22.10 Moje córki krowy – komediodramat Polska 2015

Reż. Kinga Dębska, wyk. Agata Kulesza, Gabriela Muskała, Marian Dziędziel

23.50 Drelich (6) – serial Polska

0.40 Wykrywacz kłamstw

★★★★ koniecznie ★★★ zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

TVP2

DVB-T

5.30 M jak miłość (1625) **6.20** Anna Dymna – spotkajmy się **6.55** Barwy szczęścia (3246) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.50** Jedzenie ma znaczenie, nauka na talerzu **12.25** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Miłość i nadzieja (317) – serial obyczaj. Turcja **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (774) – serial obyczaj. Polska

15.00 Koło fortuny – extra

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (262) – telenowela

Margaricie, mimo postępu Lorenza, udaje się uniknąć oszustwa. Carlos wyjeżdża z miasteczka bez Candeli. Catalina i Pelayo sprzedają pierwszą partię dżemów. Alonso martwi się o Manuela, który po śmierci dziecka planuje wrócić do latania.

16.00 Koło fortuny – teleturniej

16.30 Familiada – teleturniej

17.00 Święto Reformacji

18.00 Przepis dnia – magazyn

18.15 Va banque – teleturniej

18.50 Jeden z dziesięciu

19.25 Barwy szczęścia (3246, 3247) – serial Polska

20.45 Postaw na milion – teleturniej

21.45 Tak to leciało! – teleturniej

22.45 To jest grane

23.20 James Bond – człowiek ze

*** złotym pistoletem

– film sens. W. Bryt. 1974

Reż. Guy Hamilton, wyk. Roger Moore, Christopher Lee, Britt Ekland

1.35 Morderstwa w Kanonie

Verdon – serial Francja

Polsat

DVB-T

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień z Polsat News – magazyn **8.00** Halo tu Polsat – magazyn **11.30** Gliniarze: Zaginiony/ Matczyne serce/ Toast – serial fabularno-dokumentalny Polska, wyk. Arkadiusz Krygier, Piotr Mróz **14.40** Dlaczego ja? (1496) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2025

15.50 Wydarzenia

16.15 Pogoda

16.20 Interwencja – magazyn

16.30 Na ratunek 112 (1096)

Osierocona siedemnastolatka ucieka z domu, by nie trafić do placówki opiekuńczej. Tułając się po ulicach, zostaje zaatakowana. W obronie własnej rani napastnika, przez co trafia do izby dziecka.

17.00 Gliniarze (1132)

Śledczy próbują odnaleźć parę porwanych nastolatków. Gdy Kuba udaje się incognito do miejsca, dokąd prowadzą tropy, niespodziewanie spotyka tam kogoś powiązanego ze śledztwem.

18.00 Pierwsza miłość (4085) – serial Polska

18.50 Wydarzenia

19.15 Gość „Wydarzeń”

19.55 Twoja twarz brzmi znajomo

– program rozrywkowy

22.00 Ambulans – film sensacyjny

*** USA/Japonia 2022

Reż. Michael Bay, wyk. Jake Gyllenhaal, Yahya Abdul-Mateen II, Eiza González

0.55 Szybcy i wściekli: Hobbs

*** i Shaw – film USA/Jap. 2019

TVN

DVB-T

5.05 Kto was tak urządził? **5.40** Uwaga! **5.55** Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje – reality show **7.45** Dzień Dobry TVN **11.40** Kuchenne rewolucje: Restauracja „Pierogarnia”, Tczew – reality show **13.55** The Floor – teleturniej Polska **14.35** Ukryta prawda (1500, 1733) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2023

16.50 Szpital św. Anny (71) – serial obyczaj.

17.55 Detektywi (251) – serial fabularno-dokumentalny

19.00 Fakty

19.50 Uwaga! – magazyn

20.00 Shrek Forever – film animowany USA/Francja 2010
 W wyniku zaklęcia Shrek trafia do alternatywnej rzeczywistości rządzonej przez niegodziwego Karla. Ogr wraz z przyjaciółmi mają zaledwie dobieg, by odwrócić zaklęcie i przywrócić światu dawną postać.

22.05 Legion samobójców II – film *** sf USA/W. Bryt./Kanada 2021

Reż. James Gunn, wyk. Margot Robbie, Michael Rooker, Viola Davis

Superzłoczyńcy i szajka nieobliczalnych oszustów z więzienia Belle Reve dołączają do ściśle tajnej jednostki specjalnej Task Force X. Trafiają

SOBOTA 1 Listopada

TVP1 DVB-T

5.10 Balans bieli **5.55** Symfonia mazurska **7.00** Msza święta w Krakowie Łagiewnikach **8.10** Rok w ogrodzie **8.35** Rok w ogrodzie extra **9.05** **★★★★** Znachor – melodramat Polska 1981 **11.40** **★★★★** Rozważna i romantyczna – dramat obyczaj. USA/W. Bryt. 1995, reż. Ang Lee, wyk. Emma Thompson, Hugh Grant **14.25** Okrasa łamie przepisy

15.00 Rolnik szuka żony – reality show

16.05 Dziedzictwo (734) – serial obyczaj. Turcja

17.00 Teleexpress

17.35 Ojciec Mateusz (433) – serial krym. Polska

18.40 Cud (nie) pamięci – **Poznakowski, Trzciniński, Soyka** – program rozrywkowy

19.30 19.30

19.55 Pytanie dnia

20.25 Profilerka Jastrzę (9) Mariola z gniewem oczekuje powrotu Adama po świętach, oburzona faktem, że syn zabrał jej samochód. Julia odzyskuje przytomność w szpitalu, a policja przekazuje mediom informację o śmierci Wołńskiego.

21.25 Ojciec – dramat obyczaj. **★★★★** W. Bryt./Francja/USA 2020 Reż. Florian Zeller, wyk. Anthony Hopkins, Olivia Colman, Mark Gatiss

23.15 Ocalona – film sensacyjny **★★★** USA/W. Bryt. 2015 Reż. James McTeigue, wyk. Milla Jovovich, Pierce Brosnan, Dylan McDermott

0.55 Sprawdzamy

★★★★ koniecznie ★★★ zdecydowanie tak ★★ możesz ★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

TVP2 DVB-T

5.10 Barwy szczęścia (3243, 3244) **6.25** M jak miłość (1885) **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn **11.20** Domowe patenty – felieton **11.35** Górna półka smaku – magazyn **12.10** **★★★★** Mój przyjaciel Hachiko – dramat obyczaj. W. Bryt./USA 2009, reż. Lasse Hallström, wyk. Richard Gere **14.00** Familiada – teleturniej **14.35** Koło fortuny – teleturniej

15.15 Szansa na sukces. Opole 2026: Ich Troje – show

16.20 Na dobre i na złe (967) – serial obyczaj. Polska

17.15 Miłość i nadzieja (318) Bahar chwali się Sili swoim szczęściem z Kuzeyem. Cihan bierze Bulenta za złodzieja. Levent kupuje prezenty i dostaje od Kuzeya drogi zegarek. Levent kłamie, by spotkać się z Acelyą.

18.15 Va banque – teleturniej

18.45 Słowo na niedzielę: Wiele godzin na lotnisku z Martą i Marią – program religijny

18.55 Informacje kulturalne

19.20 Rodzinka.pl (299, 300) – serial kom. Polska

20.30 The Voice of Poland: Nokaut

23.25 Love Story

**** W. Bryt./Francja/USA 1970 Reż. Arthur Hiller, wyk. Ali MacGraw, Ryan O'Neal Obszerna nagroda i często uznawana za melodramat wszech czasów historia o zakazanej miłości.

1.15 Jesień w Nowym Jorku **★★★** – komedia romantyczna USA/Kanada 2022

Polsat DVB-T

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień z Polsat News **8.00** Halo tu Polsat – magazyn **11.50** Ewa gotuje – magazyn **12.20** Awantura o kasę – teleturniej **13.35** Madagaskar II – film animowany USA 2008, reż. Tom McGrath, Eric Darnell, dub. Artur Żmijewski, Piotr Adamczyk, Małgorzata Kożuchowska

15.25 Chłopaki do wzięcia Jarek zabiera od Gosi swoje rzeczy. Anielek i Topless postanawiają pograć w badmintona, aby poprawić swoją tężyźnię fizyczną. Ich słaba kondycja jest jednak sporym problemem.

16.30 Randka w ciemno – reality show

17.30 Awantura o kasę – teleturniej

18.50 Wydarzenia

19.15 Prezydenci i premierzy – program publicystyczny

19.55 „Pejzaż bez Ciebie” – Romuald Lipko

21.35 Jurassic World: Upadłe **★★★** **królestwo** – film przygodowy USA/Chiny 2018

Reż. J.A. Bayona, wyk. Chris Pratt, Bryce Dallas Howard, Rafe Spall Wybuch wulkanu zagraża mieszkającym na wyspie dinozaurom z dawnego Parku Jurajskiego. Claire i Owen wraz z ekipą naukowców chcą ocalić prehistoryczne zwierzęta przed zagładą.

0.10 Odwet – film sensacyjny **★★★** USA/Niemcy 2003

TVN DVB-T

5.05 Uwaga! – magazyn **5.20** Nauka jazdy **5.55** Uwaga! **6.10** Ukryta prawda – serial fabularno-dokumentalny **7.05** Kobieta na krańcu świata – program Martyny Wojciechowskiej **7.45** Dzień Dobry TVN **11.45** **★★★★** Czy to ty, czy to ja – komedia USA 1995, reż. Andy Tennant, wyk. Mary-Kate Olsen, Ashley Olsen **13.50** MasterChef – show

15.20 Shrek Forever – film animowany USA/Francja 2010 W wyniku zaklęcia Shrek trafia do alternatywnej rzeczywistości rządzonej przez niegodziwego króla. Ogr wraz z przyjaciółmi mają zaledwie dobę, by odwrócić zaklęcie i przywrócić światu dawną postać.

17.20 Unboxing – Wielkie otwarcie – teleturniej

17.55 Ugotowani – reality show

19.00 Fakty

19.45 Afryka Express – reality show

21.25 Chłopi – film animowany Polska/Serbia/Litwa 2023 Reż. Dorota Kobiela, Hugh Welchman

23.40 Constantine

**** – horror USA/Niemcy/Kanada/W. Bryt. 2005 Reż. Francis Lawrence, wyk. Keanu Reeves, Rachel Weisz, Shia LaBeouf

2.05 Skazana (1) – serial krym. Polska 2022 Reż. Bartosz Konopka

3.10 Szpital św. Anny (41)

4.15 Uwaga! – magazyn

4.35 Bartosz Zmarlik. Ścigając marzenia – serial dok.

TVN7 DVB-T

6.05 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie **7.05** New Looney Tunes **7.35** **★★** Psy i koty: Odwet Kitty – komedia USA/Australia 2010 **9.15** Ukryta prawda **13.15** Top Model **14.40** Złoty wiek **15.45** **★★★★** Godzilla kontra Kong – film sf USA 2021 **18.00** Bez kompleksów **19.00** Idź na całość **20.00** **★★★★** Władca Pierścieni: Drużyna Pierścienia – film fantasy USA/N. Zel. 2001, reż. Peter Jackson, wyk. Elijah Wood **23.40** **★★★★** Wejście smoka – film sens. Hongk./USA 1973 **1.45** **★★★★** Doktor Sen – horror USA/Kan. 2019

TVP Kultura DVB-T

10.05 Albrecht Durer. Tajemnica autoportretów **11.10** Yuku i magiczny kwiat – film anim. **12.20** Mój dziadek się schował – film anim. **12.35** Beethoven. Portret intymny **13.40** W Krainie Urwisów **14.15** **★★★** Joanna d'Arc – dr. USA 1948 **16.50** Dezerterzy **17.25** **★★★★** Wichrowe wzgórza – melodr. USA 1939 **19.20** Janusz Olejniczak – wspomnienie **20.00** **★★★★** C'mon C'mon – dr. USA 2021 **22.00** Polskie znaki – Rzeczy ostatnie **23.20** **★★★★** Bohater – thriller Iran/Fr. 2021

TVP Sport DVB-T

8.50 Ryszard Szurkowski – wyścig przez życie **10.00** Konkurs skoków: Biały Las EquiFestival we Wierzbnie **10.55** Pierwsza dama **12.00** Lekkoatletyka: MŚ w Tokio **14.20** Niezwykłe historie Biało-Czerwonych **14.45** Podsum. STS Pucharu Polski **15.40** Niezwykłe historie Biało-Czerwonych **16.05** Piłka nożna: Polska – Włochy **18.05** Niezwykłe historie Biało-Czerwonych **18.30** Odeszli w 2025 roku **20.40** Niezwykłe historie Biało-Czerwonych **21.05** LIO Montreal 1976: Siatkówka: Polska – ZSRR

TV4 DVB-T

5.30 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej – reality show **7.00** Galileo **11.05** #JesteśmyDlaDzieci **11.35** Pan Peabody i Sherman – film anim. USA/Indie 2014 **13.35** Astérix w Brytanii – film anim. Fr. 1986 **15.05** **★★★★** Władcy umysłów – film sf USA 2011 **17.30** **★★★★** Warcraft: Początek – film fantasy USA/Chiny/Kan./Jap. 2016 **20.00** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (968-971) – serial krym. Polska **0.00** **★★★** Con Air: lot skazańców – film sens. USA 1997, reż. Simon West

TV Trzask DVB-T

10.40 Polski punkt widzenia **11.00** Kropelka radości **12.20** Warto zauważyć... **12.50** Natura obiektywnie **13.30** Msza św. **14.45** Jak wygrać małżeństwo? **15.00** Dzielnia niewiasta **15.15** Mateczniki polskości **15.30** Wierzę w Boga **16.10** Historia PL **17.00** Jeden Kościół, wielu świętych **17.30** Przekajęć bariery **18.15** W naszej rodzinie **19.45** Młodzież z udziałem dzieci **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Warto być ojcem **22.15** Głos serca (107)

TV Puls DVB-T

5.00 Dyżur **6.00** Kobra – oddział specjalny (4-6) – serial sens. Niemcy **9.00** Taki jest świat – magazyn **9.55** Lombard. Życie pod zastaw (934-938) – serial obyczaj. Polska **15.20** Ania **17.05** **★★★★** Forrest Gump – komediodramat USA 1994 **20.00** **★★★** Robin Hood: Początek – film przygod. USA 2018 **22.10** **★★★** Centurion – film sens. W. Bryt./Fr./USA 2010 **0.05** **★★** Bestia – film sens. Hongk./W. Bryt./Kan. 2003 **2.00** Menu na miarę – magazyn **3.55** Dyżur

DVB-T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

NIEDZIELA 2 Listopada

TVP1 DVB-T

7.00 Msza święta w Krakowie Łagiewnikach **8.00** Tydzień **8.30** Daleko od zosy (3) **10.00** Ojciec Mateusz (402) **10.50** Komisarz Alex (300) **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **13.05** Polskie parki narodowe **13.40** **★★★★** Znachor – melodramat Polska 1981, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Jerzy Bińczycki

16.05 Dziedzictwo (735) – serial obyczaj. Turcja

17.00 Teleexpress

17.35 Daję słowo. Maciej Orłoś: Joanna Szczepkowska

18.40 Jaka to melodia? – teleturniej muzyczny

19.30 19.30

19.55 Pytanie dnia

20.25 Drelich (7) Próba upozorowania strzelaniny z rosyjską mafią kończy się dla Drelicha i Stryja wpadnięciem w zasadzkę. Stryj zostaje ranny, a Drelich staje przed trudnym wyborem.

21.25 Rolnik szuka żony – reality show

22.30 Jeden dzień – melodramat **★★★★** USA/W. Bryt. 2011 Reż. Lone Scherfig, wyk. Anne Hathaway, Jim Sturgess, Romola Garai Ona piękna i zakochana w nim po uszy, on – zapatrzony w siebie, niedostrzegający skarbu... W końcu uświadomił sobie, że to, czego tak rozpaczliwie szukał, jest bliżej niż myśleli.

0.30 Ojciec – dramat obyczaj. **★★★★** W. Bryt./Francja/USA 2020

TVP2 DVB-T

5.10 Barwy szczęścia (3247) **5.40** Orędzie **5.50** M jak miłość (1886) **6.45** Operacja zdrowie **7.30** Pytanie na śniadanie **10.35** Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka **11.05** The Voice of Poland – program rozrywkowy **13.35** Comeback Stage – The Voice of Poland – show **14.00** Familiada – teleturniej **14.30** Koło fortuny – teleturniej

15.10 Szansa na sukces. Opole 2026: Piosenki Jarosława Kukulskiego – show

16.15 Cud (nie) pamięci – **Poznakowski, Trzciniński, Soyka** – program rozrywkowy

17.15 Pan Mama (37, 38) – serial kom. Polska

18.20 Rodzinka.pl (300) – serial kom. Polska

18.55 Niepewne sytuacje – program rozrywkowy

19.10 James Bond – Człowiek **★★★** **ze złotym pistoletem** – film sensacyjny W. Bryt. 1974

Reż. Guy Hamilton, wyk. Roger Moore, Christopher Lee, Britt Ekland

21.25 Muzyka na dobry wieczór: LemON na dobry wieczór

22.30 Znajdę cię – dramat obyczaj. **★★★** USA/Polska 2019

Reż. Martha Coolidge, wyk. Adelaide Clemens, Leo Suter, Stellan Skarsgård

0.40 Będziemy mieszkać razem (1) – serial sensacyjny Polska 2023

1.40 Love Story – melodramat **★★★★** USA 1970

3.30 Mój przyjaciel Hachiko **★★★★** – dramat W. Bryt./USA 2009

Polsat DVB-T

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień z Polsat News – magazyn **8.00** Halo tu Polsat – magazyn **11.55** Tajni i fajni – film animowany USA 2019, reż. Nick Bruno, Troy Quane, dub. Olivier Destrez, Jakub Jankiewicz, Przemysław Glapiński **14.05** Twoja twarz brzmi znajomo – program rozrywkowy

16.20 Nasz nowy dom – reality show

17.30 Awantura o kasę – teleturniej

18.50 Wydarzenia

19.30 Państwo w państwie – program publicystyczny

19.55 Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami – program rozrywkowy

22.35 Teściowie (58) Zenon odkrywa, że ojcem Violety jest Czerni i zdobywa haki na komendanta policji. Roman odbiera podejrzanego transport, a Apolonia wyjawia tożsamość narzeczonego brata.

23.10 Chłopaki nie płaczą **★★★** – komedia Polska 2000 Reż. Olaf Lubaszenko, wyk. Maciej Stuhr, Cezary Pazura, Michał Miłowicz Młody, obiecujący skrzypek wplątuje się w porachunki gangsterskie. Wszystko dlatego, że zgodził się pomóc nieśmiałoemu przyjacielowi.

1.15 Najpierw strzelaj, potem **★★★★** **zwiadaj** – komedia sensacyjna W. Bryt./USA 2008

3.35 Świat według Kiepskich (484)

TVN DVB-T

5.05 Nauka jazdy – program rozrywkowy **5.40** Uwaga! **5.55** Batwheels **6.10** Bitwa o gości **7.10** Magda gotuje Internet – talk show **7.45** Dzień Dobry TVN **11.45** Co za tydzień **12.35** Afryka Express – reality show Polska **14.00** **★★** Kompas szkieletora – film przygodowy USA 2022, reż. Sandra L. Martin, wyk. Luke Loveless, Caleb Baumann

15.40 Złoty kompas – film przygodowy W. Bryt./USA 2007

Reż. Chris Weitz, wyk. Nicole Kidman, Daniel Craig, Dakota Blue Richards

17.55 Pogromcy chaosu – program rozrywkowy

19.00 Fakty

19.45 MasterChef – show

21.20 Książę w Nowym Jorku **★★★★** – komedia USA 1988

Reż. John Landis, wyk. Eddie Murphy, Arsenio Hall, James Earl Jones Afrykański książę incognito szuka żony w Nowym Jorku. Nie chce, by polecała na jego bogactwo, więc udaje zwykłego obywatela i zatrudnia się w fast foodzie... Eddie Murphy w czterech rolach.

23.45 Legion samobójców II – film **★★★★** sf USA/W. Bryt./Kanada 2021 Reż. James Gunn, wyk. Margot Robbie, Michael Rooker, Viola Davis

2.25 Superwizjer

3.05 Szpital św. Anny (42) – serial obyczaj. Polska

4.05 Uwaga! – magazyn

4.20 Nauka jazdy

4.55 Jak to jest zrobione?

TVN7 DVB-T

8.20 **★★★** Za duży na bajki – komedia Polska 2022 **10.25** Unboxing – Wielkie otwarcie **11.00** Pogromcy chaosu **12.00** Ukryta prawda **14.55** Detektywi **15.50** Po układani **16.25** **★★★★** Władca Pierścieni: Drużyna Pierścienia – film fantasy USA/Nowa Zel. 2001 **20.00** **★★★★★** Szeregowiec Ryan – film wojenny USA 1998, reż. Steven Spielberg, wyk. Tom Hanks **23.30** **★★★★** List w butelce – melodramat USA 1999, reż. Luis Mandoki, wyk. Kevin Costner **2.05** Wrota piekieł **3.05** Osadzone. Blok F **4.15** Druga strona medalu

TVP Kultura DVB-T

8.00 Liturgia prawosławna w Gdańsku **9.05** Niepojęte **9.25** Radość życia **10.05** Tajemnica Claudia Cardinale **11.10** Myśmy już byli. Bohaterowie Starych Powązek **12.10** Przez Atlantyk (7) **13.20** W poszukiwaniu dobrego filmu **14.00** **★★★** Salomon i królowa Saby – dramat USA 1959 **16.35** Dobry tytuł **17.15** Studio Kultura – niedziela z... **18.10** **★★★★** Tatarak – dramat Polska 2009 **20.00** **★★★★** Dobry, zły i brzydki – western Hiszp./Niemcy/W. USA 1966 **23.05** Ryuichi Sakamoto I Opus **0.55** Portrety

TVP Sport DVB-T

8.55 Kulawe Ptaki **9.30** Wydanie specjalne **11.40** (L) Piłka nożna: ORLEN Ekstraliga kobiet: Pogoń Szczecin – Górnik Łęczna **13.55** Studio **14.25** (L) Piłka nożna: Chrobry Głogów – Wisła Kraków **17.00** Studio **17.25** (L) Piłka nożna: Jagiellonia Białystok – Raków Częstochowa **20.10** (L) Piłka nożna: Betclik 1. Liga: Miedź Legnica – Wierzyca Kraków **22.15** Sportowy wieczór **22.55** Piłka nożna: Liga hiszp. kobiet: Real Sociedad Femenino – FC Barcelona Femeni **1.00** Boks: Mary Spencer – Mikaela Mayer

TV4 DVB-T

5.30 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **7.00** Wielkie tajemnice historii **8.50** Galileo **11.50** **★★★** Diamentowa afera – komedia sens. USA/Niemcy 1999 **13.50** **★★★** Opancerzony – film sens. USA 2009, reż. Nimród Antal, wyk. Matt Dillon, Jean Reno **15.40** **★★★★** Władcy umysłów – film sf USA 2011, reż. George Nolfi, wyk. Matt Damon, Emily Blunt **17.55** Uroczysko (165-168) **20.00** Sprawiedliwi. Trójmiasto (85-88) **0.00** STOP Drogówka **1.00** Wielkie tajemnice historii

TV Trzask DVB-T

9.15 Manna z nieba **9.30** Msza święta **10.30** Msza Święta w Roku Jubileuszowym **12.15** Papież Polak do rodaków **12.40** Brat naszego Boga **14.00** Ludzki święty. Św. Alfons Ligouri **15.00** Wiesz to też Polska **16.10** Koncert zyczeń **17.00** Natura et Homo <

Specjalizujecie się w konstrukcjach stalowych, budując hale produkcyjne, magazyny i różne konstrukcje modułowe. Ale nagle pojawiła się koncepcja schronów modułowych. Rozumiem, że skoro taki jest czas i okoliczności (wojna na Ukrainie), to pojawił się i pomysł.

Jak to mówią: „potrzeba jest matką wynalazków”. Jako właściciel marki ALE HALE.pl cały czas obserwuję rynek, sytuację w kraju i na świecie. Od 3 lat dostarczamy rozwiązania dla polskiego wojska. Na początku były to zwykłe kontenery mieszkalne i sanitarne. Potem pojawiły się realizacje modułów specjalistycznych do celów typowo militarnych. Rok temu pojawił się pomysł stworzenia jednostki opancerzonej dedykowanej głównie dla Straży Granicznej i Wojsk Dronowych. Nie chcemy, aby nasi żołnierze ginęli, strzegąc wschodniej granicy. Dlatego stworzyliśmy kontener obserwacyjny CHRONOS 1, który zapewnia bezpieczną służbę dla dwóch funkcjonariuszy, którzy są dodatkowo wspomagani przez systemy wizyjne i alarmowe.

Możemy poznać jakieś szczególności tej konstrukcji?

Ten kontener to jednostka stworzona na bazie morskiego kontenera 10-stopowego, wzmocnionego i posiadającego zabezpieczenie balistyczne (odporny na ostrzał z broni maszynowej, chroni przed falą uderzeniową i odłamkami). Krótko mówiąc, to specjalistyczny, opancerzony, nowoczesny i mobilny punkt obserwacyjno-dowodczy. Został zaprojektowany z myślą o wsparciu operacji dla bezzałogowych statków powietrznych (UAV). Obiekt jest odporny na zagrożenia CBRN (chemiczne, biologiczne, radioaktywne i nuklearne) i, co oczywiste, przystosowany do szybkiego transportu, rozstawienia i eksploatacji w warunkach bojowych. I to jest nasz najnowszy produkt, z którego jesteśmy bardzo dumni i prezentujemy jego zalety gdzie tylko mamy okazję.

Wiem, że w tym roku zostało zorganizowane spotkanie z podlaskimi samorządowcami i przedstawicielami służb mundurowych, na którym prezentowaliście swoje produkty dedykowane służbom mundurowym, jak również pokazaliście swój podziemny obiekt ochronny.

Tak, na nasze zaproszenie odpowiedziało niemal 90 osób. Budując nową halę magazynową, wybudowaliśmy podziemne „ukrycie” w technologii modułowej. Dodatkowo wzmocniliśmy nasz obiekt solidną warstwą zbrojonego betonu i w ten sposób staliśmy się pierwszą firmą w kraju, która

LUDZIE CHCĄ KUPOWAĆ PRZENOŚNE SCHRONY, CZYLI MOBILNE PUNKTY OCHRONNE

– Jesteśmy jedynym przedsiębiorstwem w Polsce, które samo zbudowało i ma własny schron dla swoich pracowników – mówi dyrektor białostockiej spółki ALE HALE Waldemar Siuchno.

Andrzej Matys

Mobilny punkt ochronny to moduł, zabezpieczony balistycznie. Chroni też przed ostrzałem z broni maszynowej oraz falą uderzeniową i odłamkami.

wybudowała nowy obiekt ochronny od kilkudziesięciu lat. Założenie jest takie, że ma on służyć jako ukrycie dla pracowników naszej firmy. Proszę zwrócić uwagę, ile się mówi o szkoleniach, o tym, że coś będzie robione, że jest potrzeba zrobienia itd... Wszyscy mówią – my robimy.

Co posiada ten obiekt, choć zakładam, że na przykład dostęp do mediów (prąd, woda) jest konieczny.

Tak. Nasz obiekt składa się z trzech części. Pierwsza to wejście z klatką schodową, druga to pomieszczenie główne, gdzie schronienie znajduje do 50 osób na czas do 8-10 godzin i jest też część sanitarno-techniczna z kompletnie urządzoną łazienką oraz pomieszczeniem w zbiorniki z wodą, stacją uzdatniania, pompami, urządzeniami do fil-

trowentylacji itp... Kompleks posiada też wyjście ewakuacyjne prowadzące poza obiekt.

Jednak nie wszędzie można wybudować podziemny obiekt ochronny. Czy macie w swojej ofercie moduły, które można ustawić wprost na ziemi?

Z doświadczenia wiemy, że w Polsce każde budowanie to szereg formalności związanych z uzyskaniem wymaganych prawem decyzji i pozwoleń. Wychodząc naprzeciw tym trudnościom i oczekując rychłych zmian związanych z uproszczeniem procedur związanych z budowaniem obiektów ochronnych, opracowaliśmy kolejną nowatorską metodę ochrony ludności. MOBILNY PUNKT OCHRONNY to moduł na bazie dwóch wielkości kontene-

a jak wszyscy wiemy, tego czasu nie mamy zbyt wiele.

Jak wiele osób mogą pomieścić te mobilne obiekty, bo rozumiem, że nie przygotowaliście tylko jednego rozmiaru? Zgodnie z przepisami taki 20-stopowy kontener może zmieścić od 20 do 25 osób, a 40-stopowy od 40 do 50 osób. Przyjmuję, że nie mówimy o typowym schronie, ale wyposażeniu tych obiektów (w tym łóżka piętrowe, siedziska, z których mogą korzystać dzieci i osoby starsze) pozwalała przetrwać owe osiem godzin.

A jeśli ktoś zechce zbudować sobie taki obiekt na działce w lesie lub przy domu na osiedlu, może do was przyjść i złożyć zamówienie. ALE HALE ma konstrukcję, technologię itp., więc możecie klientowi dostarczyć gotowy produkt. Tak, mamy technologię i opatentowane niektóre rozwiązania. A szczerze mówiąc, na razie obserwuję większe zainteresowanie mobilnymi schronami ze strony osób prywatnych niż np. samorządów czy dużych firm. To nie brzmi dobrze, ale tak jest, niestety.

Bo klienci indywidualni mogą wydać więcej pieniędzy niż samorządy. Ile trzeba mieć, żeby sprawić sobie takie modułowe miejsce ukrycia?

To nie są tanie rzeczy, ale bezpieczeństwo ludzkie nie ma ceny. Nasze MOBILNE PUNKTY OCHRONNE są relatywnie tanie w stosunku do budowl, jaką jest schron podziemny. Schron to jest wysoce zaawansowany obiekt. Koncepcja, projekt, pozwolenia na budowę, wyposażenie, odbiory itd... Przy realizacji tego typu inwestycji wymagane jest posiadanie odpowiednich środków finansowych oraz potrzebny jest znaczny czas na realizację zadania. My przywozimy gotowe rozwiązanie na naczepie TIR-a. Stawiamy na wcześniej przygotowanym podłożu i w tej samej chwili obiekt jest gotowy do użytkowania. Nasz produkt cieszy się coraz większym zainteresowaniem i obecnie prowadzimy zaawansowane rozmowy dotyczące realizacji takich dostaw.

Schrony w budynkach budowaliśmy w latach 50., 60. i 70. ubiegłego wieku. Potem sytuacja geopolityczna była taka, że inwestowania w schrony zaprzestano, ale od trzech lat mamy konflikt na Ukrainie, która jest naszym sąsiadem. Ja bardzo często uczestniczę w spotkaniach różnych sztabów kryzysowych i okazuje się, że nawet remont podziemnego schronu dla pięćdziesięciu osób wymaga koncepcji, przygotowania projektu, uzyskania pozwolenia na budowę, organizacji przetargu itd. itp. Jeśli będziemy nadal szli tą drogą,

nic nie zbudujemy. Jeszcze raz pragnę podkreślić, że należy jak najszybciej uprościć procedury związane z legalizacją istniejących obiektów, a także zmniejszyć do niezbędnego minimum proces uzyskiwania pozwoleń nowych obiektów ochronnych.

Zostawmy na razie formalności. Wasza firma jest gotowa do robót realizowanych z dnia na dzień.

Tak. Mamy projekty, opracowaną technologię, wykwalifikowaną kadrę pracowniczą. Nasz zakład jest w stanie produkować kompletne MOBILNE PUNKTY OCHRONNE w ilości około 10 sztuk w skali miesiąca. Trzeba dodać, że są one w całości urządzone i wyposażone. Po dostawie nasz produkt jest od razu gotowy do użytkowania. W Polsce jest mnóstwo miejscowości, które nie posiadają żadnych miejsc ukrycia. Idealnym rozwiązaniem jest taki moduł, który można ustawić w centralnym punkcie miejscowości, aby – w razie zagrożenia – umożliwić równy czas dotarcia wszystkim mieszkańcom.

Próbował pan zainteresować swoimi produktami wojsko?

Wojsko bardzo się tym tematem zainteresowało. Na początku października zostałem zaproszony do Ministerstwa Obrony Narodowej, gdzie będę miał prelekcję połączoną z prezentacją naszych produktów. Chcę mówić nie tylko o miejscach do ukrycia, ale również o całym szeregu mobilnych rozwiązań dla wojska, które nasza firma opracowała i chce wdrożyć na rynek. Tak się składa, że wojsko boryka się z podobnymi problemami jak ludność cywilna, czyli z brakiem bezpiecznych miejsc ukrycia. W ramach rozwiązywania tego problemu możemy proponować szybkie stawianie mobilnych punktów ochronnych, tych samych, jakie oferowane są do ochrony ludności cywilnej. W swojej ofercie mamy też modułowe rozwiązania schronów podziemnych. Procedura budowy schronu wojskowego w tradycyjnej technologii zajmuje lata. My, realizując nasze rozwiązania modułowe, jesteśmy w stanie szybciej wybudować schron podziemny, taki z prawdziwego zdarzenia, niż obecnie trwają procedury związane z uzyskaniem pozwolenia na budowę. Inwestowanie w takie budowle powinno zostać wyłączone spod rygorów i przepisów prawa budowlanego. To jedyna droga, by w kraju mogły szybko powstawać obiekty do ochrony ludności. Powtarzam się, ale chcę, żeby ten apel wybrzmiał bardzo wyraźnie. Jest to do zrobienia, ale wszyscy muszą zdać sobie sprawę z powagi chwili. ©

Ranking najlepszych sanatoriów na NFZ. Pacjenci zakochali się w tych lecznicach

Zobacz aktualną listę najlepszych sanatoriów na NFZ w całej Polsce i w poszczególnych województwach. Pacjenci po prostu zakochali się w tych miejscach!

Emil Hoff
emil.hoff@polskapress.pl

Które sanatorium wybrać na turnus finansowany z NFZ? Które są rzeczywiście dobre? Z pomocą przychodzą sami pacjenci, piszący recenzje zakładów leczniczych w Google.

Jesień to sezon przeziębień, niedoboru słońca i ogólnego osłabienia naszych organizmów. Warto w tym okresie zaplanować pobyt w sanatorium. Takie uzdrawiające wakacje bywają jednak drogie, więc niektórzy starają się załatwić sobie pobyty finansowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

Sanatoria nie są sobie równe i dlatego już na etapie konsultacji z lekarzem i uzyskiwania skierowania warto zaznaczyć w dokumentacji, w którym konkretnie zakładzie chcielibyśmy odbyć turnus. NFZ nie musi uwzględnić naszych preferencji, ale może to zrobić, więc warto spróbować.

Jak wybrać dobre sanatorium? Na co zwracać szczególną uwagę, poza dopasowaniem do profilu naszych dolegliwości?

Z opinii i opowiadań pacjentów można wyciągnąć wnioski na temat tego, jakie powinno być dobre sanatorium.

Cechy idealnego miejsca na turnus to:

- szeroka i zróżnicowana oferta zabiegowa, profesjonalna i troskliwa opieka lekarska, z częstymi konsultacjami;
- wysoki standard pokoi, czystość całego budynku i otoczenia, a także (zwłaszcza!) sal i sprzętów zabiegowych;
- dobre jedzenie, dostosowane do indywidualnych potrzeb żywieniowych pacjentów;
- wygodne rozplanowanie oferty ośrodka, bez konieczności długich i wyczerpujących marszów z jednej sali zabiegowej do drugiej, zwłaszcza bez konieczności wspinania się na strome schody;
- ładne i zadbane otoczenie z ogródkiem lub parkiem, czyste powietrze bez dymu z pieców czy palarni.

Pacjenci leczący się na NFZ powinni być traktowani na równi z komercyjnymi, bez różnic w podejściu personelu czy ofercie zabiegów.

Wszystko świetnie, ale skąd wiadomo, które sanatorium rzeczywiście jest dobre czy wręcz bliskie ideałowi? Najlepiej spytać o zdanie samych pacjentów, którzy już odbyli turnusy.

Nie musisz wcale nigdzie dzwonić czy mejlować - najlepszą sprawdzić opinie pacjentów o danym sanatorium, publikowane w Google. Wyszukiwarka Google pozwala każdemu napisać recenzję danego miejsca, także sanatorium. Pacjenci chętnie dzielą

się w recenzjach Google swoimi wrażeniami z pobytów, opisują wszystko bez ogródek i cenzury i wystawiają oceny od 0 do 5. Znane sanatoria mają po kilkaset i więcej recenzji!

Recenzje Google to świetne źródło informacji o jakości danego sanatorium. By ułatwić Ci wybranie najlepszego sanatorium w całym kraju lub w twojej

okolicy, stworzyłem dwa rankingi właśnie na podstawie opinii pacjentów. Pierwszy to lista TOP 7 najlepszych sanatoriów na NFZ w całej Polsce, a drugi to seria rankingów sanatoriów z podziałem na poszczególne województwa (łącznie przeanalizowałem aż 31 placówek - wszystkie oferują turnusy na NFZ).

TOP 7 najlepszych sanatoriów na NFZ w całej Polsce

- Miejsce 1: 22. Wojskowy Szpital Uzdrawiskowo-Rehabilitacyjny w Ciechocinku (średnia ocen w Google: 4,6).
- Miejsce 2: Sanatorium Uzdrawiskowe KRYSZYŃKA w Ciechocinku (średnia ocen w Google: 4,6).
- Miejsce 3: Sanatorium Włókniarz w Busku-Zdroju (średnia ocen w Google: 4,2).
- Miejsce 4: Łazienki II Pałac w Ciechocinku (średnia ocen w Google: 4,0).
- Miejsce 5: BiaVita Sanatorium Uzdrawiskowe Augustów Medical SPA (średnia ocen w Google: 4,5).
- Miejsce 6: Świerkowy Zdrój Medical SPA Rymanów-Zdrój (średnia ocen w Google: 4,4).
- Miejsce 7: Świerkowy Zdrój Medical SPA Iwonicz-Zdrój (średnia ocen w Google: 4,0).

Ranking sanatoriów w podziale na województwa znajdziesz na stronie <https://stronazdrowia.pl> ©

WARTO WIEDZIEĆ

Od 1 października tańsze sanatorium na NFZ

Od 1 października każdego roku zmienia się cennik pobytów w sanatoriach uzdrawiskowych, które działają w ramach ubezpieczenia zdrowotnego.

Na przykład za 21-dniowy pobyt w pokoju dwuosobowym z pełnym węzłem sanitarnym zapłacisz 409,50 zł zamiast 573,30 zł dziennie, co daje wręcz bliskie ideałowi? Najlepiej spytać o zdanie samych pacjentów, którzy już odbyli turnusy. Nie musisz wcale nigdzie dzwonić czy mejlować - najlepszą sprawdzić opinie pacjentów o danym sanatorium, publikowane w Google. Wyszukiwarka Google pozwala każdemu napisać recenzję danego miejsca, także sanatorium. Pacjenci chętnie dzielą

1 października weszła w życie nowa lista leków refundowanych przez NFZ

Monika Górska
monika.gorska@stronazdrowia.pl

Na nowej liście refundacyjnej znalazło się 50 nowych terapii: 22 onkologiczne i 28 nieonkologicznych - poinformowała wiceministra zdrowia Katarzyna Kacperczyk.

Resort obejmie refundacją 12 nowych terapii w kategorii chorób rzadkich, dedykowanych wskazaniom rzadkim i ultraradkim, trzy nowe technologie lekowe o wysokim poziomie innowacyjności refundowane w ramach Funduszu Medycznego oraz cztery terapie onkologiczne, które zostaną włączone na listę leków o ugruntowanej skuteczności.

Jest refundacja nowoczesnego leku na endometriozę

Refundacją zostało objętych 13 nowych terapii w chorobach kobiecych, m.in. raku piersi, raku jajnika, raku szyjki macicy.

Na liście znalazł się też pierwszy trójskładnikowy lek na endometriozę - Ryego, dostępny dla dorosłych pacjentek w objawowym leczeniu.

- Będzie miał wskazanie zarówno dla pacjentek leczonych chirurgicznie, jak i farmakologicznie. To zwiększa populację kobiet, które będą mogły z tego leku skorzystać - zaznaczyła wiceszefowa resortu zdrowia.

Dodała, że Ministerstwo Zdrowia pracuje nad listą o ugruntowanej skuteczności w obszarze ginekologii, gdzie znajdują się też inne leki stosowane w endometriozie.

Wiceszefowa MZ oceniła, że umieszczenie na liście Ryego wpisuje się w kompleksowy model leczenia endometriozy

wdrażany przez resort zdrowia. Przypomniała, że 1 lipca 2025 roku weszło w życie rozporządzenie, które umożliwia leczenie endometriozy w ośrodkach referencyjnych.

Lek na hemofilię refundowany dla wszystkich dzieci

Resort zniesie również ograniczenie wiekowe na lek dla dzieci chorych na hemofilię - Hemlibra. Do tej pory był dostępny dla dzieci do drugiego roku życia.

- Będziemy refundować ten lek do 18. roku życia. W ostatnich dniach słychać było wiele niepokojów związanych z ewentualnym nieobjęciem refundacji czy nierozszerzeniem wskazań na całą populację pediatryczną Hemlibry. Studziliśmy te emocje - podkreśliła Kacperczyk. - Bardzo nie chcielibyśmy, aby takie niepokoje czy zamieszanie dotyczące jednego produktu handlowego rzucało się cieniem na całościowe podejście do leczenia hemofilii - dodała.

Na liście refundacyjnej znajdzie się też kolejna szczepionka (Arexvy) przeciwko wirusowi RSV dla pacjentów w wieku 60 lat i starszych (po 65. roku życia będzie darmowa).

Katarzyna Kacperczyk zapowiedziała kontynuację obranego przez resort zdrowia kierunku w polityce lekowej.

- Refundacja będzie kontynuowana przynajmniej na tym samym poziomie tak, aby zapewnić dostęp pacjentów do nowych innowacyjnych terapii - zadeklarowała.

Szczegóły dotyczące listy refundacyjnej od 1 października br. dostępne są na stronie internetowej MZ. ©

REKLAMA 0011418527 REKLAMA 00114140427

BURMISTRZ MIASTA ŻARÓW INFORMUJE

Na tablicy ogłoszeń Biura Obsługi Klienta Urzędu Miejskiego w Żarowie, ul. Zamkowa 2, został wywieszony na okres 21 dni wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w oparciu o Zarządzenie nr 196/2025.

Kupię

ciągniki, przyczepy, maszyny rolnicze

Tel. 535 135 507

REKLAMA 0011244350

ZŁOMOWANIE POJAZDÓW

tel. 600 609 606

Wszystkie formalności załatwiamy na miejscu
Płatność gotówką od ręki
Wydajemy zaświadczenie o demontażu
Odbieramy własnym transportem

Cenimy Twój czas!

Stacja demontażu pojazdów | Czarkowo 16 | 64-125 Poniec

